

*Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης,
Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης*

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ειδικότητα: Βοηθός Εργοθεραπείας

Κωδικός: 27-00-04-1

ΙΕΚ

**Ημερομηνία Έκδοσης
Σεπτέμβριος 2024**

**Συγγραφή Οδηγού Κατάρτισης
στην Ειδικότητα:
«Βοηθός Εργοθεραπείας»**

Συγγραφική ομάδα

Σιέττου Ελένη

Αναλυτή Αλεξάνδρα

Τσεγγελίδου Θάλεια

**Σύμβουλος μεθοδολογίας ανάπτυξης του
οδηγού κατάρτισης**

Καρβούνης Ιωάννης

Το περιεχόμενο του Οδηγού Κατάρτισης της ειδικότητας διαμορφώθηκε από τη συγγραφική ομάδα με βάση μεθοδολογικές προδιαγραφές και ειδικά πρότυπα που επεξεργάστηκε το ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» [κωδικός ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281] του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ, καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ).

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος	6
2. Εισαγωγή	7
Μέρος Α΄ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	9
1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	10
1.1 Τίτλος ειδικότητας	10
1.2 Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)	10
2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας	10
2.1 Ορισμός ειδικότητας	10
2.2 Αρμοδιότητες/Καθήκοντα	10
2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	11
3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης	12
3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής	12
3.2 Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης	12
4. Χορηγούμενοι τίτλοι - Βεβαιώσεις - Πιστοποιητικά	12
5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα	13
5.1 Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού	13
5.2 Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ειδικότητα	13
6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ	14
7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων	14
8. Πιστωτικές μονάδες	15
9. Επαγγελματικά δικαιώματα	16
10. Σχετική νομοθεσία	16
11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης	17
Μέρος Β΄ – ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	18
1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	19
2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης	19
Μέρος Γ΄ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	23
Γ1 - ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	24

1. Ωρολόγιο πρόγραμμα	24
2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	26
2.1. ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄	26
2.1.Α. ΑΝΑΤΟΜΙΑ-ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	26
2.1.Β. ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ	27
2.1.Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗΣ	28
2.1.Δ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	29
2.1.Ε. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	30
2.1.ΣΤ. ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	32
2.2. ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄	34
2.2.Α. ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	34
2.2.Β. ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	35
2.2.Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ	36
2.2.Δ. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	37
2.2.Ε. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ	39
2.2.ΣΤ. ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	40
2.2.Ζ. ΥΓΙΕΙΝΗ - ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	41
2.3. ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄	42
2.3.Α. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	42
2.3.Β. ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	44
2.3.Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ	45
2.3.Δ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΗΡΙΑΤΡΙΚΗΣ	46
2.3.Ε. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΖΩΗΣ- ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ	47
2.3.ΣΤ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	48
2.3.Ζ. ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	50
2.3.Η. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	51
2.4. ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄	53
2.4.Α. ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ	53
2.4.Β. ΝΕΥΡΟΜΥΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	54
2.4.Γ. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	56
2.4.Δ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	57
2.4.Ε. ΜΟΝΤΕΛΑ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	58
2.4.ΣΤ. ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	59

2.4.Z. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	62
Γ2 - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	64
1. Αναγκαίος και Επιθυμητός Εξοπλισμός & Μέσα Διδασκαλίας	64
1.1. Θεωρητική Κατάρτιση	64
1.2. Εργαστήρια	64
2. Διδακτική μεθοδολογία	65
3. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης	66
3.1 Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας	66
3.2 Μέσα ατομικής προστασίας	67
Μέρος Δ' – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	69
1. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης	70
2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η	72
2.1 Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης	72
2.2 Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης	72
2.3 Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης	74
3. Οδηγίες για τους εργοδότες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης	74
4. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης	76
5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης	76
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ' : Προφίλ εκπαιδευτών/τριών	83
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	87
A. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα	87
B. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη Μεθοδολογία Ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης	90
Γ. Σχετική Εθνική Νομοθεσία	91

1. Πρόλογος

Ο Οδηγός Κατάρτισης της ειδικότητας «**Βοηθός Εργοθεραπείας**» αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)¹» [κωδικός ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281] του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ, καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ).

Το έργο αυτό αποτέλεσε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη βελτίωση και ενίσχυση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε μια περίοδο κατά την οποία, περισσότερο από ποτέ, το αίτημα της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας είναι επιτακτικό και επίκαιρο. Ιδιαίτερα, μετά τη μακρά περίοδο οικονομικής κρίσης και ύφεσης την οποία αντιμετώπισε η ελληνική κοινωνία αλλά και τις συνέπειες από την πανδημική κρίση Covid-19, οι αναδυόμενες προκλήσεις καθιστούν αναγκαία στοχευμένα μέτρα εκσυγχρονισμού του. Το συγκεκριμένο έργο αποτέλεσε συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης χρόνιων αδυναμιών του πεδίου, αναβάθμισης του επιπέδου των παρεχόμενων γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων, καθώς και βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Καθώς εμπερικλείει μια καινοτομική δέσμη αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων, μεθόδων και πρακτικών, επιδίωξε να συμβάλει με πολλαπλασιαστικό τρόπο στην ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου:

- Διεξήχθη ποιοτική έρευνα με στόχο τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών και της δυναμικής που διέπει το πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στη χώρα μας και στον ευρωπαϊκό χώρο, με στόχο τη διαμόρφωση σχετικών προτάσεων πολιτικής.
- Αναπτύχθηκαν:
  - Επικαιροποιημένοι «οδηγοί κατάρτισης» για 130 ειδικότητες αρχικής κατάρτισης.
  - Αντίστοιχα εκπαιδευτικά εγχειρίδια, για την υποστήριξη της κατάρτισης/εκπαίδευσης των σπουδαστών.
  - Συναφείς τράπεζες θεμάτων για κάθε ειδικότητα.

---

¹ Όπου αναφέρεται ο όρος «Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης» ή το αρκτικόλεξο «ΙΕΚ», νοούνται οι Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης ή το αρκτικόλεξο «Σ.Α.Ε.Κ», αντίστοιχα, παρ. 2 άρθρο 3 του ν. 5082/2024(Α'9)

- Το σύνολο των παραπάνω στηρίχθηκε σε ένα ενιαίο μεθοδολογικό πλαίσιο, μέσω του οποίου επιδιώχθηκε η σύνδεση της κοινωνικής εμπειρίας της εργασίας, της εκπαίδευσης και της πιστοποίησής της, λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, καθώς και τις ιδιαιτερότητες του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.
- Τέλος, με γνώμονα την ενίσχυση της θετικής επενέργειας του έργου σε θεσμικό επίπεδο, αναπτύχθηκε μια μεθοδολογία ευέλικτης τακτικής περιοδικής επανεξέτασης και επικαιροποίησης των περιεχομένων των Οδηγών Κατάρτισης, των Εγχειριδίων και των Τραπεζών Θεμάτων, έτσι ώστε αυτά να βρίσκονται -κατά το δυνατόν- σε αντιστοιχία με τα νέα τεχνολογικά, οργανωσιακά, εργασιακά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των εκπαιδευομένων.

2. Εισαγωγή

Στόχος του παρόντος εγχειριδίου είναι η περιγραφή των εκπαιδευτικών και λοιπών προδιαγραφών υλοποίησης ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην ειδικότητα **«Βοηθός Εργοθεραπείας»** και η ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του, λαμβάνοντας υπόψη τα περιεχόμενα των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητές της, καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς στο πεδίο.

Απευθύνεται κυρίως στα στελέχη σχεδιασμού, στους/στις εκπαιδευτές/τριες των προγραμμάτων, καθώς και στους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους - στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Επιπλέον, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες αλλά και για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα για όσους/ες συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας.

Ο Οδηγός αυτός αποτελεί μια συστηματική βάση η οποία περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες για την κατανόηση του ίδιου του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας αλλά και των απαραίτητων προϋποθέσεων για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός οποιουδήποτε προγράμματος που στοχεύει στην ποιοτική και αποτελεσματική κατάρτιση μιας ομάδας εκπαιδευομένων.

Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα αλλά και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, ο Οδηγός Κατάρτισης αποτελείται από τέσσερα (Α' -Δ') Μέρη.

- *Το Μέρος Α' παρέχει όλες τις πληροφορίες που αφορούν την περιγραφή της ειδικότητας, τόσο ως ενεργό πεδίο εργασιακής εμπειρίας όσο και ως πεδίο υλοποίησης σχετικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.*

Περιλαμβάνει την περιγραφή της ειδικότητας, των βασικών εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτήν, τη σχετική νομοθεσία και τα

αναγνωρισμένα επαγγελματικά της δικαιώματα, τις ισχύουσες αντιστοιχίσεις της, τις προϋποθέσεις εγγραφής και τη διάρκεια κατάρτισης των υλοποιούμενων προγραμμάτων, τις κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα, καθώς και την κατάταξη του προγράμματος στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, συνοδευόμενα από την παράθεση προτεινόμενων πηγών πληροφόρησης για την ειδικότητα.

- *Το Μέρος Β΄ επικεντρώνεται στον καθορισμό των ευρύτερων αλλά και των επιμέρους Ενοτήτων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος κατάρτισης.*

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής τους στη συγκεκριμένη ειδικότητα.

- *Το Μέρος Γ΄ εστιάζεται στο περιεχόμενο και στη διάρθρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και στις εκπαιδευτικές προδιαγραφές της υλοποίησής του.*

Περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα, καθώς και την περίληψη, τους εκπαιδευτικούς στόχους και τις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα της κάθε μαθησιακής ενότητας. Επιπλέον, αναφέρεται σε μια σειρά άλλων προδιαγραφών, όπως στον αναγκαίο εξοπλισμό, στους απαραίτητους κανόνες υγείας και ασφάλειας, στην προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία.

- *Το Μέρος Δ΄ εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.*

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της πρακτικής άσκησης και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες, τους εργοδότες και τους/τις εκπαιδευτές/τριες στον χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται, επίσης, οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης.

- *Το Μέρος Δ΄ εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της μαθητείας.*

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της μαθητείας και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις μαθητευόμενους/ες, τους εργοδότες και τους/τις εκπαιδευτές/τριες στον χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται, επίσης, το πρόγραμμα μαθητείας στο ΙΕΚ, οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο και το ημερολόγιο μάθησης.

Τέλος, στο παράρτημα του Οδηγού Κατάρτισης περιλαμβάνεται το προσήκον, ανά μαθησιακή ενότητα, προφίλ εκπαιδευτών.

Οι Οδηγοί Κατάρτισης ολοκληρώθηκαν σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης & Νεολαίας και ιδιαίτερα με τους Όλγα Καφετζοπούλου, Δημήτρη Σουλιώτη και Αθανάσιο

Τσαγκατάκη. Στηρίχθηκαν σε ένα σύνολο πηγών και κειμένων αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των προηγούμενων Οδηγών Κατάρτισης (σπουδών) των ειδικοτήτων, καθώς και σε μια ειδικά προσαρμοσμένη Μεθοδολογία Ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης. Για τη σύνταξή τους συνεργάστηκαν οι Ρένα Βαρβιτσιώτη, Χρήστος Γούλας, Ελένη Θεοδωρή, Ιάκωβος Καρατράσογλου, Κωνσταντίνος Μαρκίδης, Δέσποινα Μπαμπανέλου και Παναγιώτης Νάτσης.

Μέρος Α' - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1 Τίτλος ειδικότητας²

«Βοηθός Εργοθεραπείας»

1.2 Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

«Υγείας και Πρόνοιας»

2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

2.1 Ορισμός ειδικότητας

Ο/η «Βοηθός Εργοθεραπείας» συνεργάζεται με τον Εργοθεραπευτή για τη θεραπεία ατόμων τα οποία δυσκολεύονται να εκτελέσουν έργα και δραστηριότητες καθημερινής ζωής ή και δυσκολίες στην ισότιμη κοινωνική συμμετοχή, λόγω ασθενειών, δυσλειτουργιών και αναπηριών. Πιο αναλυτικά πρόκειται για ψυχικές, αναπτυξιακές, κινητικές, νευρολογικές, αισθητηριακές και γνωστικές διαταραχές ή για άτομα με κοινωνικούς περιορισμούς, όπως για παράδειγμα τρίτης ηλικίας, φυλακισμένους, εξαρτημένους, κ.α.

Ο/η Βοηθός Εργοθεραπείας απασχολείται σε διάφορα πλαίσια του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, όπου υπάρχει **παρουσία Εργοθεραπευτή, πτυχιούχου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, επικουρώντας και υποβοηθώντας το έργο του.**

2.2 Αρμοδιότητες/Καθήκοντα

Ο/η «Βοηθός Εργοθεραπείας» ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/καθήκοντα, υπό την εποπτεία ή επίβλεψη του υπεύθυνου εργαστηρίου:

- 1) Οργανώνει την προμήθεια των απαραίτητων υλικών.
- 2) Φροντίζει για την καθαριότητα και απολύμανση των χώρων θεραπείας και τακτοποιεί τον εξοπλισμό.
- 3) Δημιουργεί θεραπευτικές σχέσεις με τους λήπτες υπηρεσιών υγείας.
- 4) Εφαρμόζει τεχνικές εργοθεραπείας στους θεραπευόμενους.
- 5) Βοηθά τους χρήστες υγειονομικής περίθαλψης να αποκτήσουν αυτονομία και λειτουργικότητα στο βέλτιστο επίπεδο.

---

² ΦΕΚ 2661/Β'/30-5-2022

- 6) Διασφαλίζει την μεταφορά των χρηστών υγειονομικής περίθαλψης στον χώρο θεραπείας.
- 7) Χρησιμοποιεί δραστηριότητες θεραπευτικές και αυτοφροντίδας που έχουν σχεδιαστεί για τη βελτίωση της λειτουργικότητας του θεραπευόμενου.
- 8) Βοηθά στην εκτέλεση σωματικών ασκήσεων στους θεραπευόμενους.
- 9) Επιδεικνύει στους θεραπευόμενους πώς να χρησιμοποιούν εξοπλισμό που μπορεί να διευκολύνει ορισμένες δραστηριότητες καθημερινής ζωής.
- 10) Παρακολουθεί την απόδοση των ωφελούμενων και παρέχει ενθάρρυνση.
- 11) Εκπαιδεύει τους ωφελούμενους σε δεξιότητες και τεχνικές ενός θεραπευτικού προγράμματος.
- 12) Εκτελεί εργασίες γραφείου όπως η απάντηση στα τηλέφωνα και ο προγραμματισμός ραντεβού.
- 13) Καταγράφει την πρόοδο, τις στάσεις και τη συμπεριφορά των ωφελούμενων.
- 14) Τηρεί ακριβή αρχεία θεραπείας ασθενών και βοηθά στη συλλογή πληροφοριών και ιστορικού των θεραπευόμενων.
- 15) Συμμετέχει σε συναντήσεις για την ανασκόπηση των θεραπειών και της προόδου των ωφελουμένων.
- 16) Συμμετέχει σε μαθήματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης προσωπικού.
- 17) Ακολουθεί τις οδηγίες του εργοθεραπευτή για αποκατάσταση και συνεργάζεται μαζί του καθώς και με τη διεπιστημονική ομάδα του πλαισίου.
- 18) Εκτελεί το έργο του εφαρμόζοντας τους κανόνες Δεοντολογίας του επαγγέλματος.

2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Ο/η κάτοχος διπλώματος της ειδικότητας «**Βοηθός Εργοθεραπείας**» μπορεί να εργαστεί σε:

- Νοσοκομεία (Γενικά, Ορθοπεδικά, Παιδιατρικά, Ψυχιατρικά)
- Κλινικές
- Πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια περίθαλψη
- Δομές για ηλικιωμένους
- Γηροκομεία
- Κέντρα Αποκατάστασης
- Κέντρα Αναπτυξιακά
- Δομές Κοινωνικής Ψυχικής Υγείας
- Κέντρα Απεξάρτησης
- Σχολεία όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης
- Ειδικά σχολεία
- Βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς
- Κατασκηνώσεις και κατασκηνώσεις ΑΜΕΑ

- Καταστήματα Κράτησης-φυλακές
- Θεραπευτήρια
- Ιδρύματα χρόνιων παθήσεων
- Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς σχετικούς με την ψυχοκοινωνική αποκατάσταση.

3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής

Προϋπόθεση εγγραφής των ενδιαφερομένων είναι να είναι κάτοχοι απολυτήριων τίτλων, εκπαιδευτικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως: Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β' Κύκλου σπουδών, καθώς και οι ισότιμοι προς τους προαναφερόμενους τίτλους.

Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΙΕΚ ρυθμίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα «Κανονισμό Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)».

3.2 Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

Η επαγγελματική κατάρτιση στα ΙΕΚ ξεκινά κατά το χειμερινό ή το εαρινό εξάμηνο, διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) εξάμηνα και δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) συνολικά εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας.

Η συνολική διάρκεια της κατάρτισης που υλοποιείται στο ΙΕΚ είναι 1230 ώρες, ενώ της πρακτικής άσκησης είναι 960 ώρες.

Η συνολική διάρκεια της κατάρτισης που υλοποιείται στο ΙΕΚ είναι .... ώρες, ενώ του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο είναι ..... ώρες αντίστοιχα.

4. Χορηγούμενοι τίτλοι - Βεβαιώσεις - Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΒΕΚ) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ λαμβάνουν Δίπλωμα Ειδικότητας της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου πέντε (5). Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ οι οποίοι πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ μέχρι την έκδοση του διπλώματος λαμβάνουν Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα

5.1 Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού

Η κατάταξη της συγκεκριμένης περίπτωσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α) και του άρθρου 8 της με Αριθμ. Κ5/160259/15-12-2021 (ΦΕΚ 5837/Β) απόφασης του Γενικού Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας.

Ειδικότερα: α) Οι κάτοχοι ΒΕΚ των ΙΕΚ και του Μεταλυκειακού Έτους-Τάξη Μαθητείας δύνανται να κατατάσσονται σε συναφείς ειδικότητες των ΙΕΚ με απαλλαγή από τα μαθήματα τα οποία ήδη έχουν διδαχθεί ή κατατάσσονται σε εξάμηνο πέραν του Α' και σε συναφείς ειδικότητες ΙΕΚ σύμφωνα με τους Οδηγούς Κατάρτισης και ύστερα από έγκριση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης της ΓΓΕΕΚΔΒΜ & Ν. Για τον λόγο αυτόν, υποβάλλουν σχετική αίτηση στο ΙΕΚ στο οποίο επιθυμούν να φοιτήσουν από την 1η έως την 15η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, συνοδευόμενη από έγγραφο ταυτοποίησης και τη Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης που κατέχουν. β) Σε περίπτωση που ο υποψήφιος κατατάσσεται σε εξάμηνο που δεν λειτουργεί την τρέχουσα περίοδο κατάρτισης, διατηρεί το δικαίωμα εγγραφής στο εξάμηνο της ειδικότητας στην οποία κατατάχθηκε.

5.2 Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ειδικότητα

Η κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α).

Ειδικότερα: α) Η κατάρτιση των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΠΑΛ), καθώς και των κατόχων ισότιμων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης διαρκεί σε ΙΕΚ από δύο (2) μέχρι τρία (3) εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, εφόσον πρόκειται για τίτλο σε ειδικότητα του επαγγελματικού τομέα από τον οποίο αποφοίτησαν από το ΕΠΑΛ ή ισότιμη δομή δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης. β) Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΕΕΚΔΒΜ & Ν (σύμφωνα με την παρ. 18, άρθρο 34 του Ν. 4763/2020) καθορίζονται οι αντιστοιχίες ανά ειδικότητα για την εγγραφή σε ΙΕΚ από ΕΠΑΛ και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.³

---

³ Η υπάρχουσα απόφαση για την κατάταξη των αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα ΙΕΚ είναι η με Αριθμ. πρωτ.: Κ1/149167/23-09-2015 του Γενικού Γραμματέα Διά Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, όπως αυτή συμπληρώθηκε με τις Κ1/47016/18-03-2016, Κ1/157361/26-09-2016 και Κ1/160215/ 26-9-2018, και όπως αυτή μπορεί να τροποποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α) και θα ισχύει.

6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ

Η διαδικασία πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) της ειδικότητας «Βοηθός Εργοθεραπείας» διενεργείται από τον ΕΟΠΠΕΠ σύμφωνα με το Ν.4763/20 (254 Α'). Το εξεταστικό σύστημα καθώς και η Τράπεζα Θεμάτων δύνανται να υιοθετούν τις αρχές του διεθνές προτύπου EN ISO/IEC 17024 ως προς την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και την αντικειμενικότητα.

7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε οκτώ (8) επίπεδα. Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους αποφοίτους ΙΕΚ έπειτα από πιστοποίηση αντιστοιχεί στο πέμπτο (5ο) από τα οκτώ (8) επίπεδα.

Τα επίπεδα των τίτλων σπουδών που χορηγούν τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και η αντιστοιχισή τους με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων είναι τα παρακάτω:

Πίνακας 1. Τύποι προσόντων

Αντιστοίχιση Ευρωπαϊκού & Ελληνικού Πλαισίου Προσόντων

Η δράση υλοποιείται με συγχρηματοδότηση της Ε.Ε., Πρόγραμμα ERASMUS+ (Δράσεις 2018-2020 του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. για το Εθνικό Σημείο Συντονισμού του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, EOF-NCP).

<https://www.eoppep.gr/index.php/el/qualification-certificate/national-qualification-framework>.

8. Πιστωτικές μονάδες

Οι πιστωτικές μονάδες προσδιορίζονται με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET) από τον φορέα που έχει το νόμιμο δικαίωμα σχεδιασμού και έγκρισης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το ECVET είναι ένα από τα ευρωπαϊκά εργαλεία που

αναπτύχθηκαν για την αναγνώριση, συγκέντρωση και μεταφορά πιστωτικών μονάδων (credits) στον χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Με το σύστημα αυτό μπορούν να αξιολογηθούν και να πιστοποιηθούν οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες (μαθησιακά αποτελέσματα) που απέκτησε ένα άτομο κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής του εκπαίδευσης και κατάρτισης, τόσο εντός των συνόρων της χώρας του όσο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι πιστωτικές μονάδες για τις ειδικότητες των ΙΕΚ θα προσδιοριστούν από τους αρμόδιους φορείς όταν εκπονηθεί το εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

9. Επαγγελματικά δικαιώματα

Για την ειδικότητα «**Βοηθός Εργοθεραπείας**», δεν έχουν καθοριστεί ακόμα τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων της.

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, δεν απαιτείται έκδοση άδειας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας:

https://www.eoppep.gr/images/%CE%99%CE%95%CE%9A_%CE%9D_4186-2013.pdf

10. Σχετική νομοθεσία

Παρατίθεται παρακάτω το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη λειτουργία των ΙΕΚ, καθώς και τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις που αφορούν την ειδικότητα:

- «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία, Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (ΓΓΕΕΚΔΒΜ & Ν)», όπως εκάστοτε ισχύει.
- ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3. Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.
- ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. *Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.*
- ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020. Νόμος υπ' αριθμ. 4763/2020. *Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.*

Σε κάθε περίπτωση, ανατρέχετε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (<http://www.minedu.gov.gr>), καθώς και της Γενικής

Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (<https://gsvetlly.minedu.gov.gr/>).

11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

- Ευρωπαϊκή Ταξινόμηση Ικανοτήτων, Δεξιοτήτων και Επαγγελμάτων

<https://esco.ec.europa.eu/en/classification/occupation?uri=http%3A%2F%2Fdata.europa.eu%2Fesco%2Foccupation%2F82cbe20d-967c-4161-9ecd-eafc724d171c>

- ΦΕΚ ίδρυσης ειδικότητας Βοηθού Εργοθεραπείας

https://www.minedu.gov.gr/publications/docs2018/N_4186_2013_fek193.pdf

- Επαγγελματικό περίγραμμα Βοηθού Εργοθεραπείας

<https://www.cambridgehealth.edu/career-profile-occupational-therapy-assistant/>

- Επαγγελματικό περίγραμμα Βοηθού Εργοθεραπείας

<https://www.shrm.org/resourcesandtools/tools-and-samples/job-descriptions/pages/occupational-therapist-assistant.aspx>

- Επαγγελματικό περίγραμμα Βοηθού Εργοθεραπείας

<https://www.bls.gov/ooh/healthcare/occupational-therapy-assistants-and-aides.htm>

- Επαγγελματικό περίγραμμα Βοηθού Εργοθεραπείας

<https://www.betterteam.com/occupational-therapy-assistant-job-description>

- Επαγγελματικό περίγραμμα Βοηθού Εργοθεραπείας

<https://www.thebalancecareers.com/occupational-therapy-assistant-ota-526050>

- Προγενέστερος Οδηγός σπουδών ειδικότητας Βοηθού Εργοθεραπείας

<http://www.gsae.edu.gr/attachments/article/1427/%CE%92%CE%9F%CE%97%CE%98%CE%9F%CE%A3%20%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%9F%CE%98%CE%95%CE%A1%CE%91%CE%A0%CE%95%CE%99%CE%91%CE%A3.pdf>

***Μέρος Β' – ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ***

1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην ειδικότητα «**Βοηθός Εργοθεραπείας**». Επιδιώκεται, μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης αλλά και της πρακτικής άσκησης ή της μαθητείας, να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την άσκηση της ειδικότητας «Βοηθός Εργοθεραπείας».

Ο/η απόφοιτος/τη της ειδικότητας των ΙΕΚ «**Βοηθός Εργοθεραπείας**» διαθέτει εξειδικευμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που έχει αποκτήσει κατά την διάρκεια της κατάρτισής του, οι οποίες τον/την καθιστούν ικανό/νή να εργαστεί, **υπό την παρουσία του Εργοθεραπευτή**, επικουρώντας το έργο που προσφέρεται σε άτομα κάθε ηλικίας που εμφανίζουν δυσλειτουργίες ή αναπηρίες, που περιορίζουν την εκτέλεση των έργων και των δραστηριοτήτων της καθημερινής τους ζωής και εμποδίζουν την ισότιμη κοινωνική τους συμμετοχή.

2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης

Οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους οργανώνονται σε ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων που καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας.

Πιο συγκεκριμένα, για την ειδικότητα «**Βοηθός Εργοθεραπείας**», διακρίνουμε τις παρακάτω ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων:

- (α) «Αξιοποίηση και εφαρμογή των βασικών εννοιών της Εργοθεραπείας, της ιατρικής επιστήμης και των επιστημών που σχετίζονται με την Εργοθεραπεία»
- (β) «Συμμετοχή στον σχεδιασμό και την εκτέλεση του εργοθεραπευτικού προγράμματος»
- (γ) «Οργάνωση και καταγραφή αρχείων»
- (δ) «Εκτέλεση τεχνικών Εργοθεραπείας»
- (ε) «Οργάνωση του χώρου θεραπειών»
- (στ) «Εφαρμογή των δεοντολογικών αρχών του επαγγέλματος»

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα, που προσδιορίζουν με σαφήνεια όσα οι

εκπαιδευόμενοι/ες θα γνωρίζουν ή/και θα είναι ικανοί/ές να πράττουν, αφού ολοκληρώσουν το πρόγραμμα κατάρτισης της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Πίνακας 2. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:
A. «Αξιοποίηση και εφαρμογή των βασικών εννοιών της Εργοθεραπείας, της ιατρικής επιστήμης και των σχετικών με την Εργοθεραπεία επιστημών»	<ul style="list-style-type: none"> ● Χρησιμοποιούν τους όρους της Εργοθεραπείας βάσει της επιστημονικής ορολογίας. ● Συσχετίζουν τις γνώσεις τους γύρω από τις βασικές ανατομικές δομές του ανθρώπινου σώματος και της κινησιολογίας με την πρακτική εφαρμογή τους. ● Εφαρμόζουν τις θεμελιώδεις αρχές της ψυχολογίας επικοινωνώντας και αλληλεπιδρώντας με τον θεραπευόμενο.
B. «Συμμετοχή στον σχεδιασμό και την εκτέλεση του εργοθεραπευτικού προγράμματος»	<ul style="list-style-type: none"> ● Μετακινούν τον θεραπευόμενο τοποθετώντας τον στην κατάλληλη θέση στον χώρο της θεραπείας. ● Συνεισφέρουν στην κατασκευή θεραπευτικών βοηθημάτων, ναρθήκων και προσαρμογών, υποβοηθώντας τον Εργοθεραπευτή. ● Επιδρούν σε ομαδικά και ατομικά προγράμματα παρέμβασης σύμφωνα με το πρόγραμμα του θεραπευτικού πλαισίου.
Γ. «Οργάνωση αρχείων θεραπείας και καταγραφή δεδομένων»	<ul style="list-style-type: none"> ● Διατηρούν τον φάκελο του θεραπευόμενου καταγράφοντας το ιστορικό του έντυπα ή ηλεκτρονικά. ● Ενημερώνουν το αρχείο της παρέμβασης παρακολουθώντας την εξέλιξη της πορείας του θεραπευόμενου κατά τη διάρκεια των συνεδριών.
Δ. «Εκτέλεση τεχνικών Εργοθεραπείας»	<ul style="list-style-type: none"> ● Χρησιμοποιούν τον απαιτούμενο τεχνολογικό εξοπλισμό κατά τη διάρκεια της συνεδρίας, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του θεραπευόμενου.

	<ul style="list-style-type: none"> ● Εκπαιδεύουν τον θεραπευόμενο σε τεχνικές αυτοφροντίδας και δραστηριοτήτων καθημερινής ζωής, συμπράττοντας με τον Εργοθεραπευτή. ● Ακολουθούν το πρόγραμμα των θεραπευτικών συνεδριών σύμφωνα με τη λειτουργία του εκάστοτε θεραπευτικού πλαισίου. ● Εφαρμόζουν θεραπευτικές τεχνικές, εντός καθορισμένων πλαισίων σύμφωνα με τις οδηγίες του εργοθεραπευτή. ● Χρησιμοποιούν τις υποστηρικτικές τεχνολογίες κατά τη διάρκεια του θεραπευτικού προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τον σχεδιασμό του θεραπευτικού προγράμματος.
<p style="text-align: center;">Ε. «Οργάνωση του χώρου θεραπειών»</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Μεριμνούν για την καλή κατάσταση των εργοθεραπευτικών μέσων, τακτοποιώντας και συντηρώντας τα θεραπευτικά υλικά με το πέρας των συνεδριών. ● Διατηρούν ένα ασφαλές, λειτουργικό και θεραπευτικό περιβάλλον στον χώρο των συνεδριών, ακολουθώντας τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας. ● Διευκολύνουν την ενεργητική συμμετοχή των θεραπευόμενων, τροποποιώντας το περιβάλλον όποτε κρίνεται απαραίτητο.
<p style="text-align: center;">ΣΤ. «Εφαρμογή των δεοντολογικών αρχών του επαγγέλματος»</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Προβάλλουν τις δεοντολογικές αρχές που διέπουν την ειδικότητα της Εργοθεραπείας. ● Τηρούν την αρχή της εμπιστευτικότητας και του απορρήτου του κάθε περιστατικού, σύμφωνα με τις δεοντολογικές αρχές. ● Αναγνωρίζουν τα δικαιώματα των θεραπευόμενων, σεβόμενοι τις ιδιαιτερότητές τους. ● Αναπτύσσουν σχέσεις εμπιστοσύνης με τους θεραπευόμενους αξιοποιώντας τη θεραπευτική σχέση.

	<ul style="list-style-type: none"> ● Προστατεύουν την αξιοπρέπεια των θεραπευόμενων ενεργώντας με σεβασμό και ενσυναίσθηση. ● Αναγνωρίζουν την έκταση και τους περιορισμούς των ικανοτήτων και των γνώσεών τους, αναλαμβάνοντας μόνο τα καθήκοντα για τα οποία έχουν αξιολογηθεί και είναι αρμόδιοι/ες για την εκτέλεσή τους. ● Αναγνωρίζουν τη θέση και την επαγγελματική ευθύνη του επιβλέποντα Εργοθεραπευτή, ακολουθώντας τις οδηγίες και υποδείξεις του. ● Επιδεικνύουν σεβασμό στις αξίες και τη διαφορετικότητα ατόμων από άλλες εθνικές ομάδες, κουλτούρες και πολιτισμούς, επιδεικνύοντας ωριμότητα και υπομονή. ● Ενεργούν βάσει των κατάλληλων εργασιακών δεξιοτήτων και της επαγγελματικής κουλτούρας, τηρώντας τους κανόνες του εκάστοτε πλαισίου.
--	--

***Μέρος Γ' - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ &
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ***

Γ1 - ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Ωρολόγιο πρόγραμμα

Παρατίθεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «**Βοηθός Εργοθεραπείας**», με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ) και εργαστηρίων (Ε), καθώς και του συνόλου (Σ) αυτών ανά μάθημα και ανά εξάμηνο:

Πίνακας 3. Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
Α/Α	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	ΑΝΑΤΟΜΙΑ-ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	4		4									
2	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ	2		2									
3	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗΣ	2		2									
4	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	2		2									
5	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	3		3									
6	ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	2		2									
7	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ		4	4		4	4		4	4		6	6
8	ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ				2	2	4						
9	ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ				2		2						
10	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ				2		2						
11	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ				2		2						
12	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ				2		2						
13	ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ				2		2						

	ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ												
14	ΥΓΙΕΙΝΗ - ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ				1	2	3						
15	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ							1	2	3			
16	ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ							2		2			
17	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ							2		2			
18	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΗΡΙΑΤΡΙΚΗΣ							2		2			
19	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΖΩΗΣ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ							2	2	4			
20	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ							2		2			
21	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ							2		2			
22	ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ										2		2
23	ΝΕΥΡΟΜΥΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ										2	2	4
24	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ										2		2
25	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ										2		2
26	ΜΟΝΤΕΛΑ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ										2		2
27	ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ										1	2	3

2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

2.1. ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

2.1.A. ΑΝΑΤΟΜΙΑ-ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/ες εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τα ανατομικά στοιχεία του ανθρώπινου σώματος και τις βασικές έννοιες που διέπουν την φυσιολογία του ανθρώπινου οργανισμού. Ειδικότερα, πραγματεύεται τη συνολική και πλήρη θεώρηση, κατανόηση και γνώση της δομής και της διάρθρωσης του ανθρώπινου σώματος, καθώς και των λειτουργικών σχέσεων μεταξύ των μερών του. Στόχος της μαθησιακής ενότητας είναι να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες τις φυσιολογικές λειτουργίες και τους ομοιοστατικούς μηχανισμούς του ανθρώπινου σώματος κατά συστήματα, αλλά και συνολικά. Παράλληλα, επιδιώκεται η εισαγωγή των εκπαιδευόμενων στις βασικές έννοιες της φυσιολογίας του ανθρώπινου οργανισμού με έμφαση στη μελέτη, κατανόηση και εμπέδωση των βασικών μηχανισμών που διέπουν τη λειτουργία όλων των συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού και τις σχέσεις μεταξύ τους, με απώτερο στόχο τη χρήση των γνώσεων που θα έχουν αποκτήσει, προκειμένου να εμβαθύνουν στο εκάστοτε κλινικό πρόβλημα και να συμμετέχουν στην κατάλληλη θεραπευτική παρέμβαση με ασφάλεια για τον θεραπευόμενο.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- ο ονομάζουν και περιγράφουν τη δομή και λειτουργία των κυττάρων και ιστών, εξηγώντας την έννοια της ομοιόστασης,
- ο αναγνωρίζουν τα ανατομικά μέρη κάθε μεμονωμένης δομής του ανθρώπινου σώματος, ονομάζοντάς τα,
- ο εντοπίζουν τα ανατομικά μέρη κάθε μεμονωμένης δομής του ανθρώπινου σώματος, χρησιμοποιώντας προπλάσματα,
- ο αναφέρουν τα όργανα και συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού, ερμηνεύοντας τις λειτουργίες και τους ρυθμιστικούς μηχανισμούς τους,
- ο προσδιορίζουν τη θέση των οργάνων και των συστημάτων, εντοπίζοντάς τα στα ανατομικά προπλάσματα,
- ο επιδεικνύουν τους ανατομικούς όρους σχέσεων και κατευθύνσεων των οργάνων του ανθρώπινου σώματος στα ανατομικά προπλάσματα,
- ο χρησιμοποιούν την σωστή ανατομική ορολογία για κάθε ανατομική δομή του ανθρώπινου σώματος,

- ο παρουσιάζουν τις ανατομικές δομές που είναι εμφανείς στην επιφανειακή τοπογραφία του ανθρώπινου σώματος (εφαρμοσμένη ανατομική),
- ο περιγράφουν τη βασική λειτουργία όλων των συστημάτων και οργάνων,
- ο παρουσιάζουν τις οστικές δομές του ανθρώπινου σκελετού,
- ο αποκωδικοποιούν τη δομή συγκεκριμένων αρθρώσεων του σώματος,
- ο κωδικοποιούν τους σκελετικούς μύες από άλλα είδη μυών, αλλά και τη δράση τους επί του σκελετού και των μαλακών ιστών του σώματος,
- ο παρουσιάζουν μια γενική εικόνα του καρδιαγγειακού, αναπνευστικού, πεπτικού συστήματος,
- ο υποστηρίζουν τη χρησιμότητα των γνωστικών πεδίων της ανατομίας και φυσιολογίας, κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους,
- ο συζητούν με ευχέρεια θέματα της ειδικότητάς τους, κατά τη συμμετοχή τους στη διεπιστημονική ομάδα.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (4), Εργαστήριο (0), Σύνολο (4)

2.1.B. ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/ες την απαιτούμενη εξοικείωση με τις βασικές έννοιες και τους ειδικούς όρους της επιστήμης της Εργοθεραπείας, στην αγγλική γλώσσα. Αποτελεί απαραίτητο εφόδιο προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/ες να αναπτύξουν την ικανότητα κατανόησης και χειρισμού του αγγλικού επιστημονικού λόγου, με απώτερο στόχο την παρακολούθηση ή/και συμμετοχή τους σε προφορικές ή/και γραπτές συζητήσεις, παρουσιάσεις και αναφορές του επαγγελματικού τους αντικειμένου, επιδεικνύοντας την απαιτούμενη γλωσσική ευχέρεια. Επίσης, στοχεύει στην ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων που θα τους διευκολύνουν στην κατανόηση και χρησιμοποίηση των σωστών γραμματικών και συντακτικών δομών του λόγου, προκειμένου να μελετούν την ξενόγλωσση βιβλιογραφία. Ως εκ τούτου, θα καταστούν ικανοί να λειτουργήσουν με επιτυχία σε περιπτώσεις όπου είναι αναγκαία η χρήση της αγγλικής γλώσσας στα πλαίσια των σπουδών τους. Τέλος, επιδιώκεται η εξοικείωσή τους με το ακαδημαϊκό λεξιλόγιο του γνωστικού αντικειμένου της Εργοθεραπείας, όπως αυτό εμφανίζεται στη διεθνή βιβλιογραφία, ώστε να ενισχυθούν οι ικανότητές τους στη μελέτη και την έρευνα, στο συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- ο ερμηνεύουν κείμενα της επιστήμης της Εργοθεραπείας στην αγγλική γλώσσα αναγνωρίζοντας το ειδικό λεξιλόγιο που συναντάται σε αυτά,

- ο επιλέγουν ορθούς αγγλικούς ιατρικούς όρους επικοινωνώντας γραπτά και προφορικά,
- ο συνδέουν το λεξιλόγιο τους στο γνωστικό αντικείμενο της εργοθεραπείας μελετώντας τη διεθνή βιβλιογραφία,
- ο εφαρμόζουν δράσεις και προτάσεις διεθνών Συλλόγων Εργοθεραπείας
- ο χρησιμοποιούν έγκυρες, επιστημονικές βάσεις δεδομένων στην αναζήτηση διεθνούς βιβλιογραφίας,
- ο παρακολουθούν σεμινάρια και συνέδρια στην αγγλική γλώσσα,
- ο εφαρμόζουν τις γνώσεις που αποκομίζουν από τη διεθνή βιβλιογραφία σχετικά με την επιστήμη της Εργοθεραπείας,
- ο διαχειρίζονται το λεξιλόγιο της βασικής ξενόγλωσσης ορολογίας που αφορά την Εργοθεραπεία,
- ο συνθέτουν οποιαδήποτε εργασία με ενσωμάτωση της αγγλόφωνης βιβλιογραφίας κατά τη διάρκεια των σπουδών τους,
- ο συζητούν τις σύγχρονες εξελίξεις μέσα από τις βάσεις δεδομένων και την τρέχουσα ξένη βιβλιογραφία κατά την άσκηση της πρακτικής τους,
- ο υιοθετούν τις στρατηγικές μελέτης και έρευνας κατά την εργασία τους στον χώρο της Εργοθεραπείας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.1.Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στις βασικές αρχές των παθήσεων και κακώσεων του μυοσκελετικού συστήματος, προκειμένου να καταστούν ικανοί να προσαρμόζουν τις γνώσεις αυτές στην αντιμετώπιση αντίστοιχων προβλημάτων. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα αποκτήσουν δεξιότητες γύρω από τις διάφορες παθήσεις που εντάσσονται στο γνωστικό τομέα της Ορθοπεδικής και θα εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές αντιμετώπισης των συχνότερων ορθοπεδικών κακώσεων. Ειδικότερα, η μαθησιακή ενότητα στοχεύει στη μελέτη και κατανόηση των μυοσκελετικών παθήσεων και κακώσεων που αφορούν στα οστά, στους μύες, στους τένοντες, και στην αναγνώριση της κλινικής εικόνας των συχνότερων παθήσεων, από αυτές. Αποσκοπεί, επίσης, στην εξοικείωση των εκπαιδευομένων με το φάσμα των κινήσεων και των δραστηριοτήτων που είναι σε θέση να εκτελέσει ένας ορθοπεδικός ασθενής, ανάλογα με την πάθησή του και να αναγνωρίζουν την αναμενόμενη εξέλιξή του, ώστε να αντιλαμβάνονται τη στοχοθεσία για τον συγκεκριμένο θεραπευόμενο, και να συμμετέχουν στη θεραπευτική παρέμβαση με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- ο περιγράφουν τα κύρια σημεία μιας κάκωσης του μυοσκελετικού συστήματος αναφέροντάς τα συμπτώματά της,
- ο αναγνωρίζουν τα κύρια σημεία και συμπτώματα μιας πάθησης του μυοσκελετικού, συνυπολογίζοντας και τα πιθανά άλλα συστήματα που εμπλέκονται στην δεδομένη πάθηση,
- ο ταξινομούν τις επιμέρους δομές του μυοσκελετικού συστήματος,
- ο αναλύουν τη δομή συγκεκριμένων αρθρώσεων του σώματος και τις κινήσεις που επιτρέπει η καθεμιά από αυτές,
- ο παρουσιάζουν την κλινική εικόνα των συχνότερων παθήσεων,
- ο εστιάζουν στις βασικές αρχές αντιμετώπισης των συχνότερων ορθοπεδικών κακώσεων,
- ο αναλύουν τη διαχείριση των χρόνιων παθήσεων του μυοσκελετικού συστήματος,
- ο παρουσιάζουν τις μεθόδους ανακατασκευής των οστών,
- ο υπολογίζουν τον ρόλο των διάφορων αρθρώσεων και προσθετικών μέσων αποκατάστασης,
- ο υποστηρίζουν τις βασικές αρχές και μεθόδους αποκατάστασης κατά τη θεραπεία ασθενών με ορθοπεδικές κακώσεις και παθήσεις,
- ο εκτιμούν το φάσμα των φυσικών δραστηριοτήτων που μπορεί να εκτελέσει ένας ορθοπεδικός ασθενής ανάλογα με το βαθμό αναπηρίας του κατά τον σχεδιασμό της θεραπευτική παρέμβασης.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.1.Δ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εξοικειώσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες με την ορολογία της επιστήμης αυτής, αλλά και να τους παρέχει εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες σχετικές με το γνωστικό αντικείμενο της Ψυχολογίας και των επιμέρους τομέων της. Επίσης, μέσα από αυτή τη μαθησιακή ενότητα οι εκπαιδευόμενοι/ες θα μελετήσουν τα ψυχολογικά φαινόμενα και τις λειτουργίες που σχετίζονται με αυτά, όπως οι διεργασίες του νου, το συναίσθημα, η ανάλυση της συμπεριφοράς, η ανάπτυξη της προσωπικότητας κ.ά. Επιπροσθέτως, θα έρθουν σε επαφή με τις βασικότερες ψυχολογικές θεωρίες και προσεγγίσεις (ψυχοδυναμική, συμπεριφορική, γνωστική, θεωρίες προσωπικότητας, συστημική κ.ά.), και τις βασικές αρχές τους. Επιπλέον, θα είναι σε θέση να διακρίνουν ψυχοκοινωνικά φαινόμενα όπως η κοινωνική ταυτότητα, ο ρατσισμός και οι διακρίσεις, οι προκαταλήψεις και το σύστημα πεποιθήσεων, και το πώς αλληλεπιδρά το άτομο με την κοινωνία. Τέλος, αναμένεται οι εκπαιδευόμενοι/ες να κατακτήσουν βασικές γνώσεις σχετικά με

τους τρόπους επικοινωνίας και συμπεριφοράς, προκειμένου να καταστούν ικανοί/νές να αλληλεπιδρούν επιτυχώς με τα άτομα.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- αναφέρουν τους κυριότερους κλάδους της Ψυχολογίας (Κλινική, Γνωστική, Εξελικτική, Κοινωνική, Σχολική, Συμβουλευτική κ.ά.) διατυπώνοντας τις διαφορές τους,
- συνοψίζουν τις κύριες προσεγγίσεις της Ψυχολογίας (Ψυχοδυναμικές, Συμπεριφορικές, Γνωσιακές, Συστημικές, Ανθρωπιστικές, κ.ά.), παρουσιάζοντας τις βασικές αρχές τους,
- ερμηνεύουν τις συμπεριφορές των ατόμων εμβαθύνοντας στην κατανόηση της ανθρώπινης συμπεριφοράς,
- αναγνωρίζουν τα άτομα με ψυχολογικές δυσλειτουργίες αναλύοντας τις ιδιαιτερότητές τους,
- περιγράφουν τις θεωρίες προσωπικότητας (Freud, Maslow, Rogers, Allport κ.ά.) συνοψίζοντας τις βασικές αρχές της κάθε μιας,
- συσχετίζουν τα συναισθήματα με τις σκέψεις και τις συμπεριφορές σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο,
- εφαρμόζουν τις αρχές της Ψυχολογίας στη θεραπευτική τους πρακτική,
- εξελίσσουν την πρακτική τους με βάση τις ψυχολογικές προσεγγίσεις,
- επιδεικνύουν ευαισθησία έναντι των ατόμων με ψυχολογικές δυσλειτουργίες,
- εστιάζουν στην ψυχολογική υποστήριξη ατόμων με ψυχικά και σωματικά προβλήματα,
- ενισχύουν πρακτικές πρόληψης για την ψυχική υγεία, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- υιοθετούν την ενσυναίσθηση προς τους θεραπευόμενους τους, κατά την αλληλεπίδραση μαζί τους,
- απορρίπτουν λανθασμένες αντιλήψεις γύρω από την ψυχική νόσο και τη στιγματοποίηση κατά τη συμμετοχή τους σε σχετικές δράσεις.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.1.Ε. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τις βασικές έννοιες και αρχές της επιστήμης της Εργοθεραπείας. Μέσα από αυτή τη θεμελιώδη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες, θα έχουν τη δυνατότητα να ανακαλύψουν τη βάση της θεωρίας της Εργοθεραπείας, θα εξοικειωθούν με τους όρους της Εργοθεραπείας

και του Έργου, θα μελετήσουν την εκτέλεση του Έργου στην καθημερινή ζωή του ανθρώπου, και τέλος, θα κατανοήσουν το νόημά του για το ίδιο το άτομο. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα έχουν την ευκαιρία να αναγνωρίσουν τους τομείς εφαρμογών της Εργοθεραπείας, όπως για παράδειγμα, σε ποιες διαγνωστικές κατηγορίες παρέχονται υπηρεσίες Εργοθεραπείας, ποια είναι τα πλαίσια παροχής υπηρεσιών, ποια είναι η εργοθεραπευτική διαδικασία και ποιες αρχές καθοδηγούν τη σύγχρονη εργοθεραπευτική πρακτική. Επίσης, η μαθησιακή αυτή ενότητα αποσκοπεί στην πληροφόρηση των εκπαιδευόμενων σχετικά με την ιστορική εξέλιξη του επαγγέλματος και την ύπαρξη οργανισμών που εκπροσωπούν τον κλάδο της Εργοθεραπείας τόσο στον ελλαδικό χώρο, όσο και διεθνώς. Τέλος, θα προσδιοριστούν οι βασικές επαγγελματικές δεξιότητες του βοηθού εργοθεραπείας, όπως η ανάπτυξη κλινικής συλλογιστικής, η δημιουργία θεραπευτικής σχέσης με τον ωφελούμενο, ο επαγγελματισμός και η συνεργασία του με τη διεπιστημονική ομάδα του εκάστοτε θεραπευτικού πλαισίου.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες εστιάζοντας στη φιλοσοφία της Εργοθεραπείας,
- διατυπώνουν θεωρίες που υποστηρίζουν την εργοθεραπευτική πρακτική μελετώντας θεωρητικά παραδείγματα
- προσδιορίζουν το πεδίο ενδιαφέροντος της επιστήμης της Εργοθεραπείας, διατυπώνοντας την ευρύτητα του φάσματος παρέμβασής της,
- παρουσιάζουν τις ιστορικές καταβολές του επαγγέλματος μελετώντας τις θεωρητικές επιδράσεις που διαμόρφωσαν την πορεία του στην Ελλάδα και στο εξωτερικό,
- ανακαλύψουν τις μεταβάσεις στην αντίληψη της έννοιας του έργου και πως αυτές επέδρασαν στις πεποιθήσεις του επαγγέλματος,
- αναπτύσσουν τις θεωρίες που διέπουν την πρακτική της Εργοθεραπείας,
- οργανώνουν τους τομείς του πεδίου της Εργοθεραπείας και τη διαδικασία μέσα από την οποία η Εργοθεραπεία παρέχεται,
- αναλύουν την αλληλεπίδραση έργο-άτομο-περιβάλλον- στοιχεία εκτέλεσης-δεξιότητες,
- επιδεικνύουν τις μεθόδους και τεχνικές που χρησιμοποιεί ο Βοηθός Εργοθεραπείας,
- χρησιμοποιούν την έννοια της διαβάθμισης και της προσαρμογής των έργων,
- παρουσιάζουν τους χώρους όπου εργάζεται ο Βοηθός Εργοθεραπείας,
- υιοθετούν τις βασικές έννοιες της Εργοθεραπείας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- συνθέτουν τον λειτουργικό ρόλο του Βοηθού Εργοθεραπείας κατά τη συμμετοχή τους στη θεραπευτική διαδικασία.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3)

2.1.ΣΤ. ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/ες τις απαραίτητες εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να κατανοήσουν τις βασικές θεωρίες ανάπτυξης, αλλά και τα ορόσημα κάθε αναπτυξιακού σταδίου, καθώς επίσης και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε ηλικιακής ομάδας. Ειδικότερα, μέσα από αυτή τη μαθησιακή ενότητα θα γίνει η παρουσίαση μιας σειράς αναπτυξιακών μοντέλων που περιγράφουν τη γνωστική, συναισθηματική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του ανθρώπου, προκειμένου το άτομο να μπορέσει να προσαρμοστεί στο περιβάλλον του. Επί πλέον, θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τους παράγοντες που προωθούν ή αναστέλλουν την ομαλή διέλευση από όλα τα αναπτυξιακά στάδια, αλλά και την αλληλεπίδραση των βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών διεργασιών που συμμετέχουν στη διαδικασία. Επίσης, η μαθησιακή ενότητα αποσκοπεί στην εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με τους βασικούς όρους που χρησιμοποιούνται στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία. Τέλος, αναμένεται οι εκπαιδευόμενοι/ες, να αξιοποιήσουν τις γνώσεις αυτές στον εντοπισμό και τη διάκριση των αναπτυξιακών αποκλίσεων που χρήζουν εργοθεραπευτικής αντιμετώπισης.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- ο αναφέρουν τον ορισμό της ανθρώπινης ανάπτυξης, προσδιορίζοντας τα κυριότερα ορόσημά της,
- ο διακρίνουν τις έννοιες ανάπτυξη και εξέλιξη, αναφέροντας τη διαφοροποίησή τους,
- ο διατυπώνουν τους τομείς και τις γενικές θεωρίες ανάπτυξης αναλύοντας τα βασικά τους σημεία,
- ο αναγνωρίζουν τα στάδια της ψυχοσυναισθηματικής ανάπτυξης (Jean Piaget) ερμηνεύοντάς τα,
- ο ερμηνεύουν τις Ψυχοδυναμικές θεωρίες ανάπτυξης (Sigmund Freud, Erik Erikson), και τις Θεωρίες της Μάθησης (John Watson, Alfred Bandura),
- ο παρουσιάζουν την ανάπτυξη του παιδιού σε οργανικό και ψυχοκινητικό επίπεδο,
- ο υπολογίζουν τα τυπικά χαρακτηριστικά κάθε σταδίου ανάπτυξης του ανθρώπου στον σχεδιασμό της παρέμβασης,
- ο παρουσιάζουν τη γνωστική ανάπτυξη του ανθρώπου και τα στάδιά της,
- ο ανιχνεύουν τις αλλαγές σε όλα τα στάδια ανάπτυξης του ανθρώπου,

- ο υιοθετούν πρακτικές που ευοδώνουν την αναπτυξιακή ωρίμανση του παιδιού κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- ο αποδέχονται τον ρόλο των ατομικών και κοινωνικών διαφορών κατά τη μελέτη της διαδικασίας ανάπτυξης,
- ο συζητούν εποικοδομητικά για την αλληλεπίδραση της κληρονομικότητας και του περιβάλλοντος στην ανάπτυξη του ανθρώπου κατά τη συμμετοχή τους σε θεραπευτικές ομάδες.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.1.Ζ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Πρακτική Εφαρμογή στην ειδικότητα» είναι να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι/ες, σε πρακτικό επίπεδο, με το περιεχόμενο της Εργοθεραπείας, και να αποκτήσουν σαφή αντίληψη, αφενός μεν, του εύρους των λειτουργιών της συγκεκριμένης ειδικότητας, αφετέρου δε, του περιβάλλοντος στο οποίο αυτή δραστηριοποιείται. Επιπλέον, στόχος της μαθησιακής ενότητας, είναι η εμπέδωση της θεωρητικής κατάρτισης και η απόκτηση πρακτικών δεξιοτήτων για την αξιόπιστη άσκηση του επαγγέλματος του Βοηθού Εργοθεραπείας, ώστε να αναπτύξουν σταδιακά ενεργητικό ρόλο στην αντιμετώπιση διαφόρων διαγνωστικών κατηγοριών αναπτυξιακής, γηριατρικής, νευρολογικής, και ψυχιατρικής φύσεως. Τέλος, στη διάρκειά της, πραγματοποιούνται ποικίλες εκπαιδευτικές δράσεις, όπως εργαστηριακές εφαρμογές, πειραματικές ασκήσεις, αναθέσεις εκπόνησης εργασιών, σεμιναριακές παρουσιάσεις και εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επαγγελματικούς χώρους, κατά τις οποίες οι εκπαιδευόμενοι/ες χρησιμοποιούν, εφαρμόζουν και αναπτύσσουν τις γνώσεις που αποκτούν από το σύνολο των μαθησιακών ενότητων του Α΄ εξαμήνου.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- ο αναγνωρίζουν εργοθεραπευτικές τεχνικές και παρεμβάσεις παρατηρώντας τις εργοθεραπευτικές πρακτικές στους χώρους εργασίας,
- ο κατηγοριοποιούν την εργοθεραπευτική παρέμβαση λαμβάνοντας υπόψη τις διαγνωστικές κατηγορίες του εκάστοτε πλαισίου,
- ο διατυπώνουν τις θεωρητικές βασικές αρχές της Εργοθεραπείας συσχετίζοντάς τες με την εργοθεραπευτική πρακτική in vivo,
- ο αναπτύξουν δεξιότητες για ουσιαστική παρατήρηση και αναστοχασμό σχετικά με την εργοθεραπευτική διαδικασία διαφόρων διαγνωστικών κατηγοριών παιδιατρικής φύσεως,
- ο αναπτύξουν δεξιότητες εκπόνησης και σύνταξης εργασιών σχετικές με το αντικείμενο της επιστήμης της Εργοθεραπείας,

- ο αναπτύξουν δεξιότητες παρατήρησης και διαχείρισης θεμάτων που άπτονται της εργοθεραπευτικής πρακτικής,
  - ο αναπτύξουν δεξιότητες ανάλυσης, σύνθεσης, και ταξινόμησης των δραστηριοτήτων/έργων,
  - ο εφαρμόζουν ένα εργοθεραπευτικό πρόγραμμα σε ατομικό ή/και σε ομαδικό επίπεδο με την εποπτεία του κλινικού εργοθεραπευτή,
  - ο εφαρμόζουν τις θεμελιώδεις αρχές της ψυχολογίας κατά την αλληλεπίδρασή τους με τους θεραπευόμενους,
  - ο συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές δράσεις και επισκέψεις σε θεραπευτικούς χώρους,
  - ο συμμετέχουν στη διεπιστημονική ομάδα κατά τη συνεργασία τους με τις υπόλοιπες θεραπευτικές ειδικότητες.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4)

2.2. ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

2.2.A. ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/ες εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με την κινησιολογία του ανθρώπινου σώματος, προκειμένου να καταστούν ικανοί να αναγνωρίζουν τη φυσιολογική κίνηση και να περιγράφουν τις κινήσεις στην καθημερινή ζωή. Ειδικότερα, η αυτή η μαθησιακή ενότητα θα εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στην εργοθεραπευτική ανάλυση της ανθρώπινης κίνησης, εστιάζοντας στην ανάλυση της μυϊκής ενέργειας και στον μυϊκό έλεγχο των αρθρώσεων της ωμικής ζώνης, του αγκώνα, του καρπού και των δακτύλων της άκρας χείρας. Επιπλέον, θα εξοικειωθούν με τη σχετική ορολογία και θα αποκτήσουν δεξιότητες ανάλυσης της ενεργητικής και παθητικής κίνησης, έλεγχο της μυϊκής ισχύος και μετρήσεις στις κινήσεις των άνω άκρων και του κορμού, κατά την εκτέλεση καθημερινών δραστηριοτήτων στους τομείς ενασχόλησης των ατόμων. Τέλος, στο εργαστηριακό μέρος θα αποκτήσουν γνώσεις και θα εντρυφήσουν στην κινησιολογική ανάλυση, στη μυϊκή ανάλυση και στον μυϊκό έλεγχο των κινήσεων του κορμού και των κάτω άκρων, καθώς και στην ανάλυση της φυσιολογικής βάρδισης.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- ο προσδιορίζουν τον σκοπό της μέτρησης, αντίστασης, σταθεροποίησης, μελετώντας θεωρητικά παραδείγματα,
- ο επεξηγούν τον μυϊκό έλεγχο, αξιοποιώντας την κλινική εξέταση,

- ο συσχετίζουν τις αρχές της μηχανικής, της ανατομίας και της φυσιολογίας του μυοσκελετικού συστήματος συνδυάζοντάς τες με την κίνηση,
- ο περιγράφουν τις αρχές σταθερότητας και κίνησης, διεξάγοντας μία κινησιολογική μελέτη,
- ο αναπαριστούν στατικά και δυναμικά τη λειτουργία του μυοσκελετικού συστήματος,
- ο αναλύουν τις κινήσεις των άνω άκρων στην καθημερινή ζωή,
- ο διευκρινίζουν τους τύπους της ανθρώπινης κίνησης,
- ο αναλύουν τα επίπεδα και τους άξονες της ανθρώπινης κίνησης,
- ο διαχωρίζουν πρωταγωνιστές, ανταγωνιστές, επικουρικούς και σταθεροποιούς μύες,
- ο αναλύουν μυϊκά τις κινήσεις των άνω άκρων στην καθημερινή ζωή,
- ο ελέγχουν μυϊκά τις κινήσεις των άνω άκρων στην καθημερινή ζωή,
- ο αναλύουν τις κινήσεις του κορμού και των κάτω άκρων,
- ο εκτελούν μυϊκή ανάλυση των κινήσεων του κορμού και των κάτω άκρων,
- ο προτείνουν τρόπους βελτίωσης των παθολογικών κινητικών προτύπων που αναγνωρίζουν,
- ο εφαρμόζουν ασκήσεις ενεργητικής και παθητικής κινητοποίησης στους θεραπευόμενους τους,
- ο παροτρύνουν τους θεραπευόμενους να υιοθετήσουν τα σωστά πρότυπα κίνησης και στάσης κατά τη θεραπευτική παρέμβαση,
- ο εκτιμούν την εργοθεραπευτική ανάλυση της ανθρώπινης κίνησης κατά την άσκηση της πρακτικής τους,
- ο αποδέχονται τα όρια της κίνησης του κάθε ατόμου ανάλογα με την πάθησή του κατά τη διάρκεια της συνεδρίας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4)

2.2.B. ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/ες τη δυνατότητα να μελετήσουν τη Δραστηριότητα και τα Έργα ως φαινόμενα στην καθημερινή ζωή του ανθρώπου και να κατανοήσουν τη σημασία τους και τις θεραπευτικές τους διαστάσεις, οι οποίες τα καθιστούν θεμελιώδη μέσα παρέμβασης στην Εργοθεραπεία. Επί πλέον, η ύλη της μαθησιακής ενότητας στοχεύει στην εισαγωγή των εκπαιδευόμενων στους τομείς Έργου, καθώς και σε βασικές έννοιες, όπως το νόημα των Έργων, η ανάλυση του Έργου και της δραστηριότητας, το Έργο μέσα από την πορεία της ανάπτυξης του ανθρώπου. Ειδικότερα, η μαθησιακή ενότητα αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία θα αναπτυχθούν συγκεκριμένες μεθοδολογίες σχετικά με την ανάλυση Έργου και

Δραστηριότητας, καθώς και η συλλογιστική που οδηγεί στη διαβάθμιση και στην προσαρμογή τους. Τέλος, με το πέρας της μαθησιακής ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να αντιλαμβάνονται την επιστήμη του Έργου μέσα από ορισμούς, να κατανοούν τη συμβολή του Έργου στην υγεία και στην ευημερία καθώς και στην ταυτότητα του ατόμου, η οποία αλλάζει κατά την ανάπτυξη και την πορεία της ζωής του.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- προσδιορίσουν τις έννοιες, Έργο και Δραστηριότητα, περιγράφοντας το θεωρητικό τους υπόβαθρο,
- αναγνωρίσουν τις θεραπευτικές διαστάσεις του έργου, αναφέροντας τη συμβολή του στην υγεία, στην ευημερία και στην ταυτότητα του ατόμου,
- διακρίνουν τους τομείς έργου, διαφοροποιώντας τους όρους Έργο και Δραστηριότητα,
- ανακαλύψουν τη σημασία και τη διαδικασία της ανάλυσης έργου και της ανάλυσης δραστηριότητας,
- εφαρμόσουν την έννοια της διαβάθμισης και της προσαρμογής των έργων,
- ερμηνεύσουν τη θεραπευτική αξία του έργου και των χαρακτηριστικών του,
- διαφοροποιούν τις μορφές του έργου όπως χρησιμοποιείται στη θεραπεία,
- εκτελέσουν τις δεξιότητες ανάλυσης, σύνθεσης, και ταξινόμησης των δραστηριοτήτων/έργων,
- εφαρμόσουν τη θεραπευτική χρήση του έργου για άτομα διαφορετικών διαγνώσεων και ηλικιακών ομάδων,
- αποκωδικοποιήσουν τους ατομικούς και περιβαλλοντικούς φραγμούς στην εκτέλεση έργου,
- αναπτύσσουν κριτική εκτίμηση σχετικά με τους θεραπευόμενους και τα Έργα τους κατά την αλληλεπίδραση μαζί τους,
- συνεργάζονται με τον Εργοθεραπευτή για τον σχεδιασμό παρεμβάσεων σχετικά με τα έργα κατά τη συμμετοχή τους στη θεραπευτική συνεδρία,
- εκτιμήσουν τα έργα των θεραπευόμενων στο δικό τους περιβάλλον κατά τη θεραπευτική διαδικασία.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.2.Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εξοικειώσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες με τους βασικούς όρους της ψυχικής υγείας και της ασθένειας και να τους παρέχει εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τις βασικές Ψυχικές Διαταραχές και τις μεθόδους θεραπευτικής αντιμετώπισής τους. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα έρθουν σε επαφή με τα ισχύοντα συστήματα ταξινόμησης των ψυχικών διαταραχών, ενώ θα παρουσιαστούν οι σημαντικότερες ομάδες ψυχικών νοσημάτων (διαταραχές συναισθήματος, νευρώσεις, ψυχώσεις, οργανικά ψυχοσύνδρομα), η κλινική τους εικόνα και τα σημεία και συμπτώματα που τις χαρακτηρίζουν. Επιπλέον, θα γίνει επίσης αναφορά στις σύγχρονες αιτιοπαθογενετικές προσεγγίσεις (γενετική, βιολογική, περιβαλλοντική κ.ά.). Τέλος, μέσα από αυτή τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα εντρυφήσουν στις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της Ψυχιατρικής επιστήμης και θα εξοικειωθούν με τη σύγχρονη ψυχιατρική ορολογία.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- διατυπώνουν τον όρο «ψυχική υγεία», ακολουθώντας το ορισμό του Π.Ο.Υ.
- εξηγούν την ψυχική διαταραχή, διατυπώνοντας τα χαρακτηριστικά της,
- προσδιορίζουν τα ψυχικά νοσήματα, βασιζόμενοι/ες στα συστήματα ταξινόμησής τους,
- αναγνωρίζουν τα συστήματα ταξινόμησης των ψυχιατρικών διαταραχών, κατατάσσοντας τις ψυχικές διαταραχές,
- αναπτύσσουν τα βασικά στοιχεία της ψυχοπαθολογίας,
- εξηγούν τη Γνωσιακή θεωρία αντιμετώπισης, αναλύοντας τις βασικές αρχές της,
- εφαρμόζουν μεθόδους θεραπευτικής αντιμετώπισης των ψυχικών διαταραχών και σύγχρονες μορφές παρέμβασης,
- παρουσιάζουν τη Συμπεριφορική θεωρία αντιμετώπισης,
- αναλύουν τις Ψυχοδυναμικές θεωρίες και προσεγγίσεις,
- παρουσιάζουν την κλειστή και ανοιχτή περίθαλψη ατόμων με ψυχικές διαταραχές,
- ενθαρρύνουν τις πρακτικές που ενισχύουν την ψυχική υγεία κατά τη συμμετοχή τους στη θεραπευτική παρέμβαση,
- αντικρούουν προκαταλήψεις γύρω από την ψυχική νόσο κατά την καθημερινή τους πρακτική.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.2.Δ. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/ες απόκτηση γνώσεων για τα βασικά νοσήματα των κύριων συστημάτων του ανθρώπινου σώματος. Ειδικότερα, θα παράσχει τις κατάλληλες δεξιότητες προκειμένου να αναγνωρίζουν τους ιατρικούς όρους της Παθολογίας και να διαχειρίζονται τις πληροφορίες που λαμβάνουν, ώστε να συνθέτουν εξατομικευμένο πλάνο φροντίδας και να υποστηρίζουν τον θεραπευόμενο. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι σε θέση να αποκωδικοποιούν τις βασικές γνώσεις, ώστε να εντοπίζουν εκείνες τις πιθανές παθολογικές καταστάσεις που εμποδίζουν την ορθή εφαρμογή της θεραπείας, κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους. Τέλος, σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι/ες με τους βασικούς παθοφυσιολογικούς μηχανισμούς των κυριότερων νοσολογικών οντοτήτων και να αναγνωρίζουν τις αιτίες εκδήλωσης, καθώς και την κλινική εικόνα των συνηθέστερων παθολογικών νοσημάτων.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- διατυπώνουν βασικές γνώσεις παθολογίας, αξιοποιώντας τη μελέτη της βιβλιογραφίας,
- αναγνωρίζουν τους βασικούς παθο-φυσιολογικούς μηχανισμούς που διέπουν τις εκδηλώσεις των κυριότερων νοσολογικών οντοτήτων, μελετώντας θεωρητικά παραδείγματα,
- διακρίνουν τα φυσιολογικά από τα παθολογικά κλινικά ευρήματα, προσδιορίζοντας τις διαφορές τους,
- αναφέρουν τις αιτίες και περιγράφουν την κλινική εικόνα συγκεκριμένων παθολογικών νοσημάτων, μελετώντας κάθε περίπτωση εξατομικευμένα,
- παρουσιάζουν τα κλινικά ευρήματα των συνηθέστερων παθολογικών καταστάσεων,
- αναλύουν συγκεκριμένες παθολογικές διαταραχές,
- διευκρινίζουν τη θεραπεία των συχνότερα απαντώμενων νοσημάτων στην παθολογία,
- χρησιμοποιούν τη γνώση της παθολογίας των διαφόρων συστημάτων του ανθρώπου στην εφαρμογή των προγραμμάτων αποκατάστασης,
- ερμηνεύουν βασικές εισαγωγικές έννοιες όπως της υγείας, της ασθένειας και της πρόληψης,
- ανακαλύπτουν τα κυριότερα νοσήματα του κυκλοφορικού και αναπνευστικού συστήματος,
- συνεργάζονται αποτελεσματικά με τους θεραπευόμενους σε χώρους υγείας με παθολογικά νοσήματα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- επικοινωνούν με ευχέρεια με άλλους επαγγελματίες υγείας (ιατρούς, νοσηλεύτες, κ.ά.) κατά τη συμμετοχή τους στη διεπιστημονική ομάδα.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.2.Ε. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εξοικειώσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες με τους θεμελιώδεις μηχανισμούς που διέπουν τη λειτουργία του εγκεφάλου και του νευρικού συστήματος εν γένει, και να τους παρέχει εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με τα βασικά συμπτώματα και τις παθολογικές καταστάσεις του νευρικού συστήματος. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα κατανοήσουν τις αιτίες των νευρολογικών παθήσεων και θα αποκτήσουν δεξιότητες αναγνώρισης των στοιχείων δυσλειτουργίας του νευρικού συστήματος που μπορούν να επηρεάσουν την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη ενός ατόμου. Παράλληλα, με το πέρας της μαθησιακής ενότητας οι εκπαιδευόμενοι/ες θα αποκτήσουν τεκμηριωμένη γνώση για την κατανόηση των σημαντικότερων νευρολογικών νοσημάτων και θα αναπτύξουν κλινική σκέψη πάνω στην αντιμετώπισή τους. Τέλος, θα εντρυφήσουν στις συνήθεις θεραπευτικές αρχές αντιμετώπισης των νευρολογικών νοσημάτων και θα είναι σε θέση να αναφέρουν τους τρόπους θεραπευτικής αρωγής και να διατυπώνουν συνοπτικά παρεμβάσεις υποστηρικτικής φροντίδας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- ο διακρίνουν το Κεντρικό, Περιφερικό και Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα, διαφοροποιώντας τις λειτουργίες τους,
- ο διατυπώνουν τη λειτουργία του εγκεφάλου και του νευρικού συστήματος εν γένει, αναφέροντας τους θεμελιώδεις μηχανισμούς τους
- ο αναγνωρίζουν ένα ευρύ φάσμα νευρολογικών παθήσεων, μελετώντας τη βιβλιογραφία,
- ο περιγράφουν την κλινική εικόνα κοινών νευρολογικών παθήσεων, αναφέροντας τα βασικά τους χαρακτηριστικά,
- ο προσδιορίζουν τη διαγνωστική προσέγγιση των συχνότερα απαντώμενων νευρολογικών νοσημάτων, αναφέροντας και τη διαφορική τους διάγνωση,
- ο αξιολογούν τα νευρολογικά συμπτώματα,
- ο εντοπίζουν τη βλάβη στο νευρικό σύστημα, με βάση το ιστορικό και την κλινική εξέταση,
- ο αναλύουν τις αιτίες των νευρολογικών παθήσεων,
- ο ερμηνεύουν τις γνωστικές, ψυχικές και συμπεριφορικές διαταραχές που προκαλούνται από νευρολογικές βλάβες,

- ο παρουσιάζουν την ορθή χρήση των συνήθων διαγνωστικών δοκιμασιών και μεθόδων που εφαρμόζονται στην διερεύνηση συχνών νευρολογικών παθήσεων, καθώς και τις ενδείξεις τους,
- ο αναπαριστούν τις συνήθεις θεραπευτικές αρχές αντιμετώπισης των νευρολογικών παθήσεων,
- ο συνεργάζονται και επικοινωνούν αποτελεσματικά με άλλους ειδικούς υγείας (ιατρούς, νοσηλευτές, κ.ά.) κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- ο εκτιμούν την παθογένεια και την κλινική συμπτωματολογία των νευρολογικών νοσημάτων κατά την εφαρμογή του θεραπευτικού προγράμματος,
- ο προσεγγίζουν με κατανόηση και ευαισθησία τα άτομα με νευρολογικές βλάβες κατά την άσκηση των θεραπευτικών συνεδριών.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.2.ΣΤ. ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/ες εξειδικευμένες γνώσεις, σχετικά με την ανάλυση και υιοθέτηση των βασικών αρχών της ηθικής και της δεοντολογίας της Εργοθεραπείας, αλλά και γενικότερα σε ηθικά ζητήματα που αφορούν στην παροχή υπηρεσιών υγείας. Ειδικότερα, θα έρθουν σε επαφή με διεθνείς συνθήκες και πρωτόκολλα που καθοδηγούν τη δεοντολογία των επαγγελματιών υγείας (Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Διακήρυξη του Ελσίνκι, Σύμβαση του Οβιέδο κ.ά.), αλλά και με τους επιμέρους κώδικες επαγγελματικής δεοντολογίας της επιστήμης της Εργοθεραπείας. Επίσης, θα εξοικειωθούν με την έννοια της πολυπολιτισμικότητας και την επιρροή της στην προσαρμογή στην καθημερινότητα, την υγεία και την ασθένεια. Ως εκ τούτου, μέσα από αυτή την ενότητα αναμένεται οι εκπαιδευόμενοι/ες να αναπτύξουν κριτική σκέψη γύρω από την ευθύνη και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε ηθικά διλήμματα της καθημερινής τους πρακτικής, με βάση την εργασιακή επιστημονική ηθική, και να αναγνωρίσουν την εξέχουσα θέση που κατέχουν τα δικαιώματα των ασθενών κατά την εκτέλεση του έργου των επαγγελματιών υγείας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- ο αναφέρουν τους εθνικούς και διεθνείς κώδικες ηθικών καθηκόντων, συσχετίζοντάς τους με το τρέχον νομικό καθεστώς σε επιστημονικά θέματα του τομέα τους,

- ο αναγνωρίζουν την αξία της επαγγελματικής τους ευθύνης, εφαρμόζοντας τους κανόνες που διέπουν την επιστήμη της Εργοθεραπείας,
- ο κατονομάζουν τους βασικούς άξονες ευθύνης της επιστήμης της Εργοθεραπείας, μελετώντας τις βασικές αρχές στην παροχή υπηρεσιών υγείας,
- ο εφαρμόζουν αναλυτικές διαδικασίες διερεύνησης ηθικών διλημάτων,
- ο αναλαμβάνουν την απαιτούμενη δράση για την επίλυση των ηθικών διλημάτων,
- ο ιεραρχούν τα βασικά στοιχεία της ηθικής και δεοντολογίας του επαγγέλματος,
- ο εφαρμόζουν τον κώδικα δεοντολογίας της ειδικότητάς τους στην κλινική τους πρακτική,
- ο αναπτύξουν κριτική σκέψη γύρω από ηθικά ζητήματα που ενδέχεται να προκύψουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- ο διαχειρίζονται αποτελεσματικά τα ηθικά διλήματα που θα προκύψουν στην επαγγελματική τους πορεία,
- ο προσαρμόζουν την πρακτική τους αναλόγως με το πολιτισμικό πλαίσιο του κάθε θεραπευόμενου,
- ο αποδέχονται τη διαφορετικότητα σε θέματα κουλτούρας, εθνικότητας, θρησκείας, ηλικίας, γένους, σεξουαλικής ταυτότητας, κατά την άσκηση της καθημερινής τους πρακτικής,
- ο υιοθετούν πρακτικές χωρίς προκαταλήψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.2.Z. ΥΓΙΕΙΝΗ - ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/ες εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με τη διερεύνηση της συσχέτισης των κοινωνικών παραμέτρων και της κατάστασης υγείας, τη μεθοδολογία μέτρησης σε καταστάσεις υγείας και τις εφαρμογές πρόληψης. Επίσης, να τους παρέχει εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με τις βασικές αρχές των πρώτων βοηθειών και την εφαρμογή τους στο εργαστηριακό μέρος της μαθησιακής ενότητας, ώστε να αναγνωρίζουν τις επείγουσες καταστάσεις και να ενεργούν με τρόπο που θα βελτιώνει την κατάσταση ενός ανθρώπου που βρίσκεται σε κίνδυνο. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα έχουν τη δυνατότητα αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων που μπορούν να προκύψουν κατά τη διάρκεια των θεραπευτικών συνεδριών και όχι μόνο, και θα εκπαιδευτούν να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα προστασίας. Τέλος, επιγραμματικά, θα έχουν εκείνες τις δεξιότητες που θα τους/τις καταστήσουν ικανούς/ες να αξιολογήσουν, να σχεδιάσουν και τελικά να εφαρμόσουν τα στάδια και τις τεχνικές εκείνες που θα βοηθήσουν έναν πάσχοντα.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- ο διακρίνουν τους παράγοντες που επηρεάζουν τη Δημόσια Υγιεινή, μελετώντας τη βαρύτητά τους,
- ο μελετούν δεδομένα των επιδημιολογικών ερευνών, αξιολογώντας τα,
- ο περιγράφουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των επιδημιολογικών μελετών, διακρίνοντάς τα μεταξύ τους,
- ο συσχετίζουν τους κοινωνικούς με τους περιβαλλοντικούς παράγοντες, συζητώντας για την υγεία και την ασθένεια,
- ο ερμηνεύουν τους προσδιοριστές της υγείας και της ασθένειας,
- ο χρησιμοποιούν τις βασικές αρχές ατομικής και κοινωνικής υγιεινής,
- ο αναλύουν τον σκοπό, την αναγκαιότητα, τις βασικές αρχές, τις προϋποθέσεις, τους στόχους της εκπαίδευσης στις πρώτες βοήθειες και τη διάκριση από άλλες μορφές βοήθειες,
- ο παρέχουν Πρώτες Βοήθειες σε άτομα με τραύματα, κάκωση, αιμορραγία, εγκαύματα,
- ο παρέχουν Πρώτες Βοήθειες σε άτομα με λιποθυμία, σοκ, επιληπτική κρίση, κ.λπ.
- ο μετρούν την πίεση και τους σφυγμούς,
- ο προβαίνουν σε επίδεση τραυμάτων,
- ο μετακινούν με ασφάλεια έναν τραυματία,
- ο εκτιμούν δυνητικά επικίνδυνες για την υγεία και υγιεινή συνθήκες, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- ο ενθαρρύνουν τους θεραπευόμενους στην υιοθέτηση ασφαλών πρακτικών μέσα από τη συμβουλευτική που προσφέρουν.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (1), Σύνολο (3)

2.3. ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

2.3.A. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να βοηθήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να αντιληφθούν τη σημασία της δημιουργικότητας στην αποκατάσταση, αλλά και να διακρίνουν τους τρόπους αξιοποίησής της. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα εξοικειωθούν με τις αρχές της θεωρίας της δημιουργικότητας, καθώς και τους τρόπους δημιουργικής σκέψης και πρακτικής, ώστε να είναι ικανοί/νές να εφαρμόζουν ποικίλα θεραπευτικά προγράμματα βασισμένα στη δημιουργικότητα. Επί πλέον, θα εντρυφήσουν στη δημιουργική διαδικασία και στους τύπους

δημιουργικότητας καθώς και στον ρόλο που διαδραματίζουν οι ανώτερες εγκεφαλικές λειτουργίες στην έκφρασή της. Επίσης, θα εξοικειωθούν με τεχνικές παραγωγής δημιουργικών ιδεών και με τα χαρακτηριστικά του δημιουργικού περιβάλλοντος, ώστε να είναι σε θέση να τα συμπεριλαμβάνουν σε θεραπευτικές δραστηριότητες. Επιπροσθέτως, θα έρθουν σε επαφή με τη δημιουργική ταυτότητα της επιστήμης της Εργοθεραπείας και το συμβολικό περιεχόμενο της τέχνης στη θεραπεία. Τέλος, στο εργαστηριακό μέρος της μαθησιακής ενότητας θα τους δοθεί η δυνατότητα να πειραματιστούν με ποικίλα δημιουργικά μέσα και να εφαρμόσουν πρακτικά «in vitro» προτάσεις για θεραπευτικά προγράμματα.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- διατυπώνουν την έννοια της δημιουργικότητας, αναφέροντας τη θεωρητική προσέγγιση της έννοιας της δημιουργικότητας (Guilford, Torrance κ.α.),
- ορίζουν τις Συνιστώσες της δημιουργικότητας, μελετώντας τη διαδικασία της δημιουργικής σκέψης, το δημιουργικό προϊόν, το δημιουργικό άτομο, το δημιουργικό περιβάλλον,
- αναπτύσσουν πολύπλευρα την ατομική δημιουργική τους έκφραση και ικανότητα, χρησιμοποιώντας διάφορα μέσα,
- χρησιμοποιούν τη δημιουργικότητά τους σε ποικίλες εργοθεραπευτικές παρεμβάσεις,
- πειραματίζονται με ποικίλα δημιουργικά μέσα,
- εξερευνούν τη δημιουργική τους έκφραση και ικανότητα,
- συμμετέχουν στην εργοθεραπευτική συνεδρία με δημιουργικές δραστηριότητες,
- ερμηνεύουν τα έργα όπως ζωγραφική-κολάζ-πηλός, μικροτεχνίες κ.α. στα πλαίσια της θεραπευτικής τους πράξης,
- αναλύουν τη χρήση των δημιουργικών μέσων,
- αξιοποιούν τις δημιουργικές δραστηριότητες στην καθημερινή τους πρακτική,
- οργανώνουν δημιουργικές δραστηριότητες σε θεραπευτικά προγράμματα πλαισίων αποκατάστασης,
- ενθαρρύνουν τους θεραπευόμενους να εκφραστούν κατά τη χρήση δημιουργικών δραστηριοτήτων,
- εκτιμούν τη συμβολή των δημιουργικών μέσων κατά τη θεραπευτική διαδικασία,
- υιοθετούν δημιουργικές δραστηριότητες στην προαγωγή της ψυχικής υγείας των θεραπευόμενων, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3)

2.3.B. ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να βοηθήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να γνωρίσουν τις βασικές έννοιες και αρχές της Ψυχοκοινωνικής Εργοθεραπείας, προκειμένου να είναι σε θέση να συνεργαστούν με τον εργοθεραπευτή στην εφαρμογή θεραπευτικών προγραμμάτων σε συγκεκριμένα πλαίσια παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα εξοικειωθούν με τις βασικότερες θεωρητικές προσεγγίσεις και τα πλαίσια εργασίας (Ανθρωπιστικές, Ψυχοδυναμικές, Γνωσιακές - Συμπεριφορικές κ.ά.) που χρησιμοποιούνται στην ψυχοκοινωνική αποκατάσταση και τις επιρροές τους στον σχεδιασμό της παρέμβασης. Επίσης, θα αναγνωρίσουν τον δυναμικό ρόλο της επιστήμης της Εργοθεραπείας στη διαδικασία της αποκατάστασης, τα πεδία παρέμβασής της και τη στοχοθεσία βάσει των αναγκών του/της θεραπευόμενου/νης. Τέλος, μέσα από αυτή τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα εντυπώσουν στις διαφορετικές δομές ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης (στεναστικές δομές, επαγγελματικές δομές, εξωνοσοκομειακή και ενδονοσοκομειακή περίθαλψη, κέντρα ημέρας κ.ά.) ώστε να εφαρμόζουν τις ανάλογες πρακτικές στην παρέμβασή τους.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- διακρίνουν τον ρόλο της Εργοθεραπείας στην ψυχοκοινωνική αποκατάσταση, εστιάζοντας στην προσφορά της στην ψυχική υγεία,
- αναγνωρίζουν τις θεωρίες και τα μοντέλα της Ψυχοκοινωνικής Εργοθεραπείας, μελετώντας τη βιβλιογραφία,
- αναγνωρίζουν απαιτήσεις των διαφορετικών δομών ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, αναφέροντας τις ιδιαιτερότητές τους,
- αναλύουν τις διαφορές μεταξύ των δομών ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης,
- επιλέγουν θεραπευτικές δραστηριότητες, ανάλογα με το πλαίσιο ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης,
- διαφοροποιούν τις θεραπευτικές παρεμβάσεις, σύμφωνα με τη φάση της ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης των θεραπευόμενων.
- εφαρμόζουν τις θεωρίες και τα μοντέλα της Ψυχοκοινωνικής Εργοθεραπείας στον σχεδιασμό των θεραπευτικών προγραμμάτων,
- συμμετέχουν στον σχεδιασμό θεραπευτικών προγραμμάτων Εργοθεραπείας σε ψυχιατρικά πλαίσια,
- συμμετέχουν στον σχεδιασμό εξατομικευμένων προγραμμάτων τα οποία ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες του ψυχικά πάσχοντα,
- ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των ψυχικά πασχόντων σε εργοθεραπευτικά προγράμματα κατά τον σχεδιασμό της παρέμβασης,

- ο υπερασπίζονται την αποστιγματοποίηση των ατόμων με ψυχική νόσο κατά την καθημερινή τους πρακτική,
- ο υποστηρίζουν τις πρακτικές της επανένταξης των ψυχικά πασχόντων στην κοινότητα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.3.Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να καθοδηγήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες ώστε να αποκτήσουν τις απαραίτητες βασικές γνώσεις παιδιατρικής και να κατανοήσουν τη σημασία της ανάπτυξης των φυσιολογικών λειτουργιών, από την περιγεννητική περίοδο ως την εφηβεία. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα αποκτήσουν γνώση γύρω από τις ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών, καθώς αναπτύσσονται σωματικά και ψυχοκοινωνικά, όπως επίσης και των σοβαρότερων παθήσεων της παιδικής ηλικίας. Επί πλέον, θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις διαφορές των παθήσεων παιδιών - ενηλίκων και τη διακύμανση των φυσιολογικών τιμών των βασικότερων σημείων της ανάπτυξης. Τέλος, με την ολοκλήρωση της μαθησιακής ενότητας, επιδιώκεται η απόκτηση γνώσεων που θα τους/τις καθοδηγούν ώστε να αντιλαμβάνονται την παθολογία του παιδιού και του εφήβου και να αξιολογούν τις βιολογικές, ψυχολογικές και πνευματικές ανάγκες, τόσο του υγιούς όσο και του παιδιού με δυσλειτουργίες, προκειμένου να συμβάλλουν στην ομαλή βιο-ψυχο-πνευματική και κοινωνική ανάπτυξη του.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- ο συνοψίζουν τους φυσιολογικούς μηχανισμούς, τις παθήσεις και τα προβλήματα των νεογνών, μελετώντας τη σχετική βιβλιογραφία,
- ο περιγράφουν τη φυσιολογική ανάπτυξη του παιδιού, διατυπώνοντας τα φυσιολογικά στάδια νευρομυϊκής, ψυχοδιανοητικής και κινητικής ανάπτυξης,
- ο διακρίνουν τα φυσιολογικά από τα παθολογικά αντανακλαστικά, περιγράφοντας τις διαφορές τους,
- ο κωδικοποιούν τις κύριες δομές και λειτουργίες του παιδιού, σε αισθητηριακές, αντιληπτικές, νευρομυοσκελετικές, κινητικές, και γνωστικές,
- ο παρουσιάζουν τα φυσιολογικά αντανακλαστικά του παιδιού,
- ο παρουσιάζουν τα προβλήματα που εμφανίζονται στη φυσιολογική ανάπτυξη του παιδιού, από τη γέννηση ως την εφηβεία,
- ο συνυπολογίζουν την παθολογία του κινητικού μηχανισμού στη θεραπευτική παρέμβαση,
- ο ερμηνεύουν τον ρυθμιστικό κινητικό μηχανισμό,

- ο αναλύουν τον έλεγχο του κινητικού μηχανισμού,
- ο υποστηρίζουν προληπτικές πρακτικές ελέγχου της φυσιολογίας και της ανάπτυξης των παιδιών κατά την αλληλεπίδρασή τους με αυτά,
- ο υπερασπίζονται τη σημασία της ψυχοκοινωνικής υγείας του παιδιού κατά την αλληλεπίδρασή του με τους γονείς.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.3.Δ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΗΡΙΑΤΡΙΚΗΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να βοηθήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να προσδιορίζουν τις βασικές έννοιες του γήρατος, τις μεταβολές που επέρχονται με την πάροδο της ηλικίας σε βιολογικό, κοινωνικό, ψυχολογικό και λειτουργικό επίπεδο, καθώς και τις συχνότερες παθήσεις και ιδιαιτερότητες στην παροχή φροντίδας υγείας. Ειδικότερα, επιδιώκεται η εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με τις αρχές της ολιστικής αντιμετώπισης των ηλικιωμένων ατόμων για την πρόληψη και αντιμετώπιση καταστάσεων, κακώσεων και ασθενειών που συνδέονται με τη διαδικασία της γήρανσης, εκτιμώντας παράλληλα την αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφόρων συστημάτων του οργανισμού. Επί πλέον, μέσα από τη μαθησιακή ενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα αποκτήσουν γνώσεις για τα οξέα και χρόνια προβλήματα (επιδημιολογία, συμπτωματολογία, πιθανές θεραπευτικές παρεμβάσεις) που ενδέχεται να παρουσιαστούν στους ηλικιωμένους, ενώ θα είναι σε θέση να εντοπίσουν ενδείξεις και συμπτώματα που χρήζουν παραπομπής σε άλλες ειδικότητες. Τέλος, θα αποκτήσουν δεξιότητες προκειμένου να συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων υγείας των ηλικιωμένων, καθώς και στην αποκατάστασή τους.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- ο διατυπώνουν τη διαδικασία της γήρανσης, κατανοώντας τους μηχανισμούς του οργανισμού,
- ο προσδιορίζουν τις χρόνιες παθήσεις των ηλικιωμένων, παρουσιάζοντας τα χαρακτηριστικά τους,
- ο εξηγούν την επίδραση του γήρατος στα συστήματα του οργανισμού, μελετώντας θεωρητικά παραδείγματα,
- ο διατυπώνουν τα γενικά προβλήματα και ειδικά προβλήματα υγείας των ηλικιωμένων, αξιοποιώντας τη θεωρητική τους κατάρτιση,
- ο εξηγούν τα ειδικά προβλήματα περίθαλψης υπερηλίκων, κατανοώντας τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν,
- ο συνυπολογίζουν τη συν-νοσηρότητα των ηλικιωμένων ασθενών στη θεραπευτική παρέμβαση,

- ο αναλύουν τις βασικότερες νόσους της Γ' ηλικίας όπως άνοιες, ρευματοειδή αρθρίτιδα, νόσος του Parkinson, κατάθλιψη στην Γ' Ηλικία, χρόνιο πόνος κ.ά. (μορφές, συμπτωματολογία, πρόγνωση κ.λπ.)
- ο εφαρμόζουν εξειδικευμένη προσέγγιση στους ηλικιωμένους,
- ο υπολογίζουν πότε ο ηλικιωμένος χρήζει κλειστής νοσηλείας,
- ο παρουσιάζουν τα χρόνια προβλήματα των ηλικιωμένων και την αντιμετώπισή τους,
- ο συσχετίζουν το επίπεδο ευπάθειας του ηλικιωμένου ατόμου με το επίπεδο της λειτουργικότητάς του,
- ο ευαισθητοποιούνται στις συναισθηματικές μεταβολές που παρατηρούνται σε άτομα της Γ' Ηλικίας κατά τη θεραπευτική συνεδρία,
- ο υιοθετούν εξατομικευμένες παρεμβάσεις αναλόγως της πάθησης του ηλικιωμένου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- ο ενθαρρύνουν στοχευμένες στρατηγικές αντιμετώπισης και φροντίδας κατά τη συμβουλευτική που παρέχουν.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.3.E. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΖΩΗΣ- ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να βοηθήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να καταστούν ικανοί/νές να αναγνωρίζουν τη σημασία της ανεξαρτησίας του ατόμου και το ρόλο που διαδραματίζουν οι δραστηριότητες καθημερινής ζωής στο πλαίσιο της αυτονομίας και ανεξαρτησίας του. Ειδικότερα, αναμένεται οι εκπαιδευόμενοι/ες να είναι σε θέση να διακρίνουν τις απαιτούμενες δεξιότητες (γνωστικές, αισθητηριακές, ψυχοκοινωνικές και κινητικές) που είναι απαραίτητες, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αυτονομία/ανεξαρτησία του ατόμου στις δραστηριότητες της καθημερινής ζωής, να ενσωματώνουν μεθόδους που χρησιμοποιούνται κατά την εκπαίδευση των ατόμων αυτών και να εφαρμόζουν προσαρμοστικές και αντισταθμιστικές τεχνικές για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων αυτών. Επί πλέον, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα εξοικειωθούν με τη κατηγοριοποίηση των Δραστηριοτήτων Καθημερινής Ζωής και με τις εξειδικευμένες τεχνικές και μεθόδους που χρησιμοποιούνται στην εκπαίδευση σε αυτές. Τέλος, στο εργαστηριακό μέρος της μαθησιακής ενότητας θα έρθουν σε επαφή με εξειδικευμένα βοηθήματα και προσαρμογές που προάγουν την ανεξαρτησία του ατόμου καθώς και με τις βασικές αρχές της εργονομικής διευθέτησης του περιβάλλοντος χώρου.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- ο αναγνωρίσουν τη σημασία των ΔΚΖ και των Σύνθετων ΔΚΖ για την καθημερινότητα του ατόμου, καταγράφοντας την καθημερινότητά τους,

- ο εξηγούν το ταξινομητικό σύστημα των ΔΚΖ, δίνοντας συγκεκριμένα παραδείγματα,
- ο αναγνωρίζουν τα οφέλη της χρήσης της υποστηρικτικής τεχνολογίας στην καθημερινότητα, υλοποιώντας αντίστοιχες θεραπευτικές παρεμβάσεις,
- ο συνυπολογίζουν κοινωνικές, θεσμικές, οικονομικές, περιβαλλοντικές και πολιτισμικές διαστάσεις κατά τη συμμετοχή σε ΔΚΖ,
- ο ενσωματώνουν προγράμματα και βοηθήματα υποστηρικτικής τεχνολογίας στη θεραπευτική παρέμβαση,
- ο εφαρμόζουν τις τεχνικές και τα βοηθήματα αναλόγως της δυσλειτουργίας του πάσχοντα,
- ο εφαρμόζουν αρχές εργονομίας,
- ο συμμετέχουν σε μεθόδους και τεχνικές που χρησιμοποιούνται από τους εργοθεραπευτές κατά την εκπαίδευση σε ΔΚΖ,
- ο συμμετέχουν στην εκπαίδευση των θεραπευόμενων στη χρήση των βοηθημάτων και προσαρμογών,
- ο χειρίζονται τα κατάλληλα βοηθήματα,
- ο εκτιμούν την ανάγκη για εργονομικές διευθετήσεις στον χώρο, ατόμων με δυσλειτουργία,
- ο ενσωματώσουν την αξιοποίηση βοηθημάτων και εργονομικών διευθετήσεων στα πλαίσια της συλλογιστικής της εργοθεραπευτικής διαδικασίας,
- ο αντιμετωπίσουν ζητήματα κοινωνικής περιθωριοποίησης και αποκλεισμού κατά τη χρήση βοηθημάτων και εργονομικών διευθετήσεων,
- ο αναλύσουν τον τρόπο που μια βλάβη, δυσλειτουργία ή αναπηρία, επηρεάζει τη συμμετοχή σε ΔΚΖ συγκεκριμένων ατόμων, ομάδων και πληθυσμών,
- ο παροτρύνουν τους φροντιστές των ατόμων με δυσλειτουργία να συμμετέχουν κατά τη διάρκεια της θεραπευτικής συνεδρίας,
- ο ενθαρρύνουν την κοινωνική συμμετοχή του πάσχοντα μέσω εφαρμογών και βοηθημάτων κατά τη θεραπευτική διαδικασία.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4)

2.3.ΣΤ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να βοηθήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να καταστούν ικανοί/νές να εφαρμόζουν τα αξιολογικά μέσα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να αξιολογηθούν τομείς όπως η αυτοφροντίδα, η παραγωγικότητα, ο ελεύθερος χρόνος, η ψυχαγωγία, καθώς και οι αισθητικοκινητικές, γνωστικές, ψυχοκοινωνικές και ψυχολογικές δεξιότητες. Ειδικότερα, αναλύονται η σημασία της αξιολόγησης πριν κατά τη διάρκεια και

μετά την παρέμβαση, οι μέθοδοι αξιολόγησης, οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται και οι τομείς έργου και δεξιότητες που αξιολογούνται. Επί πλέον, παρουσιάζονται τα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης και η στοχοθεσία βάσει της αξιολόγησης. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι θα έρθουν σε επαφή με τα βασικά ψυχομετρικά χαρακτηριστικά ενός αξιολογικού εργαλείου, προκειμένου να αναγνωρίζουν την αξιοπιστία και εγκυρότητά του. Τέλος, είναι μαθησιακή ενότητα εξειδίκευσης με την οποία οι εκπαιδευόμενοι/ες αποκτούν τις βασικές γνώσεις, ικανότητες και συμπεριφορές, ώστε να καταστούν ικανοί/νές να υποβοηθούν τους Εργοθεραπευτές στην αξιολόγηση κατά την επαγγελματική τους πρακτική χωρίς ωστόσο να μπορούν να τη διεξάγουν αυτόνομα.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- αναγνωρίσουν τα κατάλληλα αξιολογητικά μέσα, συσχετίζοντάς τα με τις δεξιότητες που εξετάζονται,
- προσδιορίζουν την ενδεχόμενη βελτίωση, στασιμότητα ή επιδείνωση της κατάστασής του, συγκρίνοντας τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων διαχρονικά,
- εφαρμόζουν την κατάλληλη μέθοδο και τεχνική για την αξιολόγηση, λαμβάνοντας υπόψη το περιστατικό,
- συγκρίνουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης διαχρονικά, μελετώντας δεδομένα περιπτώσεων,
- παρουσιάζουν στον αξιολογούμενο τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αναλύοντας τους επιμέρους τομείς,
- χρησιμοποιήσουν την επιλογή και προσαρμογή της εργοθεραπευτικής παρέμβασης προς όφελος του ατόμου,
- αναλύουν τις μεθόδους αξιολόγησης,
- διευκρινίζουν τους τομείς που αξιολογούνται,
- διευκρινίζουν τις δεξιότητες που αξιολογούνται,
- παρουσιάζουν τα βασικά ψυχομετρικά χαρακτηριστικά μιας ειδικής δοκιμασίας (τεστ),
- μεριμνούν για την προετοιμασία του χώρου αξιολόγησης,
- συζητούν τροποποιήσεις στη θεραπευτική παρέμβαση βάσει της αξιολόγησης,
- αντιπαραβάλλουν το αποτέλεσμα της θεραπευτικής παρέμβασης με την αξιολόγηση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- υιοθετούν πρακτικές που διέπονται από αντικειμενικότητα και σεβασμό προς τον αξιολογούμενο, κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης.

● Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.3.Z. ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να βοηθήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να καταστούν ικανοί/νές να αναγνωρίζουν και να διακρίνουν τις βασικότερες ειδικές θεραπευτικές προσεγγίσεις στην Εργοθεραπεία. Ειδικότερα, θα εισαχθούν στις βασικές θεραπευτικές προσεγγίσεις (Αισθητηριακής Ολοκλήρωσης, Μέθοδος Bobath - N.D.T., θεραπευτική χρήση παιχνιδιού κ.ά.) που χρησιμοποιούνται στην παρέμβαση σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο και θα εξοικειωθούν με τις βασικές τους αρχές. Επίσης, μέσα από αυτή την μαθησιακή ενότητα επιδιώκεται οι εκπαιδευόμενοι/ες να αναγνωρίζουν ποιες δεξιότητες αναπτύσσονται με κάθε θεραπευτική προσέγγιση, πώς εκδηλώνονται οι δυσλειτουργίες και με ποιον τρόπο η επιστήμη της Εργοθεραπείας μπορεί να παρέμβει σε αυτές. Επί πλέον, με το πέρας της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας, αναμένεται οι εκπαιδευόμενοι/ες να είναι σε θέση να εφαρμόζουν ειδικές θεραπευτικές τεχνικές και να τις ενσωματώσουν στην καθημερινή τους πρακτική. (Με τον όρο πρακτική, δεν νοείται η επαγγελματική άσκηση, αλλά ο εργοθεραπευτικός τρόπος δράσης και συμπεριφοράς). Τέλος, είναι ενότητα εξειδίκευσης με την οποία οι εκπαιδευόμενοι/ες, αποκτούν τις απαραίτητες επαγγελματικές γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- περιγράφουν τις θεραπευτικές τεχνικές, αναγνωρίζοντας την αξία τους στη θεραπεία,
- κατονομάζουν τα είδη των θεραπευτικών τεχνικών, αναφέροντας τη χρήση τους,
- κατηγοριοποιούν τις θεραπευτικές τεχνικές, συσχετίζοντάς τες με τις δεξιότητες που αναπτύσσουν,
- περιγράφουν την Αισθητηριακή Ολοκλήρωση, αναφέροντας τα αξιώματα και τις υποθέσεις της,
- συμμετέχουν σε προγράμματα παρέμβασης της Αισθητηριακής Ολοκλήρωσης,
- εφαρμόζουν τις ατομικές και ομαδικές θεραπευτικές προσεγγίσεις,
- χρησιμοποιούν ειδικές θεραπευτικές τεχνικές για την ανάπτυξη των ψυχοκοινωνικών, γνωστικών και αισθητικοκινητικών δεξιοτήτων,
- χρησιμοποιούν τη θεραπευτική γραφή και την Εικονική πραγματικότητα,
- προτείνουν θεραπευτικές τεχνικές ανάλογα με τη στοχοθεσία,
- ενσωματώνουν το παιχνίδι ως θεραπευτικό μέσο στην πρακτική τους,
- υιοθετούν την κατάλληλη θεραπευτική τεχνική σύμφωνα με τις ανάγκες των θεραπευόμενων,
- υπερασπίζονται τη θεραπευτική συμβολή των ζώων κατά την εργοθεραπευτική διαδικασία.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.3.Η. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Πρακτική Εφαρμογή στην ειδικότητα» είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να είναι εξοικειωμένοι/ες με το επαγγελματικό περιβάλλον στο οποίο θα εργαστούν μελλοντικά. Επιπλέον, στόχος της μαθησιακής ενότητας είναι η εμπέδωση της θεωρητικής κατάρτισης και η απόκτηση πρακτικών δεξιοτήτων για την αξιόπιστη άσκηση του επαγγέλματος του Βοηθού Εργοθεραπείας. Ειδικότερος στόχος της μαθησιακής ενότητας είναι η εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων που έχουν αποκτήσει οι καταρτιζόμενοι, ώστε να αναπτύξουν σταδιακά ενεργητικό ρόλο στην αντιμετώπιση διαφόρων διαγνωστικών κατηγοριών αναπτυξιακής, γηριατρικής, νευρολογικής, ψυχιατρικής φύσεως. Τέλος, πραγματοποιούνται ποικίλες εκπαιδευτικές δράσεις, όπως εργαστηριακές εφαρμογές, πειραματικές ασκήσεις, αναθέσεις εκπόνησης εργασιών, σεμιναριακές παρουσιάσεις και εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επαγγελματικούς χώρους κατά τις οποίες οι εκπαιδευόμενοι/ες χρησιμοποιούν, εφαρμόζουν και αναπτύσσουν τις γνώσεις που αποκτούν από το σύνολο των μαθησιακών ενότητων του Γ' εξαμήνου.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- συσχετίζουν τα συναισθήματα με τις σκέψεις και τις συμπεριφορές παρατηρώντας την ανθρώπινη συμπεριφορά,
- προσδιορίζουν το πεδίο ενδιαφέροντος της επιστήμης της Εργοθεραπείας, διατυπώνοντας την ευρύτητα του φάσματος παρέμβασής της,
- αναπτύξουν δεξιότητες για ουσιαστική παρατήρηση και αναστοχασμό σχετικά με την εργοθεραπευτική διαδικασία διαφόρων διαγνωστικών κατηγοριών,
- χρησιμοποιούν τους όρους της Εργοθεραπείας βάσει της επιστημονικής ορολογίας,
- εφαρμόζουν τις θεμελιώδεις αρχές της ψυχολογίας στην επικοινωνία και αλληλεπίδρασή τους με τον θεραπευόμενο,
- ενσωματώνουν δημιουργικές δραστηριότητες στην καθημερινή τους πρακτική,
- εφαρμόζουν τεχνικές και βοηθήματα αναλόγως της δυσλειτουργίας του πάσχοντα,
- σχεδιάσουν ένα θεραπευτικό πρόγραμμα τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο με την εποπτεία του κλινικού εργοθεραπευτή,

- ο εφαρμόζουν ατομικές και ομαδικές θεραπευτικές προσεγγίσεις,
- ο συμμετέχουν στον καθορισμό των προτεραιοτήτων και των ελλειμμάτων του ατόμου κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης,
- ο συμμετέχουν στην εκπαίδευση των θεραπευόμενων σε τεχνικές και στη χρήση βοηθημάτων και προσαρμογών,
- ο οργανώνουν δημιουργικές δραστηριότητες σε προγράμματα των θεραπευτικών πλαισίων,
- ο υποστηρίζουν ψυχολογικά τους θεραπευόμενους και τις οικογένειές τους σύμφωνα με τις ανάγκες τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- ο συμμετέχουν σε ομαδικά και ατομικά προγράμματα παρέμβασης σύμφωνα με το πρόγραμμα του θεραπευτικού πλαισίου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- ο προσαρμόζουν την πρακτική τους αναλόγως με το πολιτισμικό πλαίσιο του κάθε θεραπευόμενου.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4)

2.4. ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄

2.4.A. ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας, είναι να εντοπίζουν οι εκπαιδευόμενοι/ες τις φυσιολογικές αλλαγές με την πάροδο της ηλικίας αλλά και την Εργοθεραπευτική παρέμβαση στις ασθένειες που σχετίζονται με τη γήρανση του ανθρώπου. Ειδικότερα, γίνεται αναφορά στις φυσιολογικές αλλαγές που επέρχονται στον άνθρωπο με την πάροδο της ηλικίας καθώς και στις θεωρίες που αφορούν τη διαδικασία της γήρανσης, της συνταξιοδότησης και των βασικών προβλημάτων που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν οι ηλικιωμένοι. Επίσης, θα αποκτήσουν γνώσεις των κυριότερων δομών και υπηρεσιών που απευθύνονται σε άτομα της Τρίτης Ηλικίας και θα είναι σε θέση να προτείνουν εργονομικές αλλαγές στο περιβάλλον όπου ζουν οι ηλικιωμένοι. Επιπροσθέτως, θα εντυπώσουν στις εργοθεραπευτικές παρεμβάσεις για τις συχνότερες ασθένειες που σχετίζονται με το γήρας (νόσος του Parkinson, νόσος Alzheimer, άνοιες, κατάθλιψη, χρόνιας πόνος, ρευματοειδής αρθρίτιδα κ.ά.). Συγκεκριμένα, είναι μαθησιακή ενότητα με την οποία αποκτούν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες - συμπεριφορές, ώστε να γνωρίζουν και να συμμετέχουν στα προγράμματα Εργοθεραπείας που αφορούν σε άτομα τρίτης ηλικίας καθώς και τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει η συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα. Επιγραμματικά, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα αποκτήσουν δεξιότητες και ικανότητες ώστε να αξιολογούν και να εφαρμόζουν εργοθεραπευτικά προγράμματα σε άτομα τρίτης ηλικίας που παρουσιάζουν σωματικά, κινητικά ή ψυχολογικά προβλήματα σε κλειστές ή ανοιχτές δομές.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- διακρίνουν τις ψυχολογικές αλλαγές που αντιμετωπίζουν οι ηλικιωμένοι, επιδεικνύοντας ευαισθησία,
- περιγράφουν τις θεωρίες και τα μοντέλα που αφορούν τη γήρανση, μελετώντας τη σχετική βιβλιογραφία,
- παρουσιάζουν τις συχνότερες ασθένειες που εμφανίζουν οι ηλικιωμένοι (ενδεικτικά: νόσο Alzheimer, νόσο του Parkinson, κατάθλιψη, χρόνιας πόνος, ρευματοειδή αρθρίτιδα, και γενικότερα κινητικά προβλήματα),
- εφαρμόζουν τις απαιτούμενες τεχνικές προκειμένου να διατηρηθεί η λειτουργικότητα του ηλικιωμένου,
- συμμετέχουν στον σχεδιασμό ενός θεραπευτικού προγράμματος για την Γ΄ Ηλικία,

- ο συμβάλλουν στο σχεδιασμό της κατάλληλης παρέμβασης ανάλογα με την πάθηση του ηλικιωμένου ατόμου,
- ο προτείνουν δραστηριότητες που απευθύνονται σε ηλικιωμένους,
- ο επανεκπαιδεύουν τον ηλικιωμένο σε δραστηριότητες καθημερινής ζωής, βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής του,
- ο οργανώνουν δραστηριότητες για την κινητοποίησή των ηλικιωμένων ατόμων,
- ο προτείνουν ειδικά βοηθήματα καθημερινής διαβίωσης ώστε να αντισταθμίζονται οι δυσλειτουργίες,
- ο παρέχουν συμβουλευτική υποστήριξη στους φροντιστές των ηλικιωμένων,
- ο προτείνουν εργονομικές αλλαγές στον χώρο όπου ζει και κινείται ο ηλικιωμένος, ώστε να μεγιστοποιείται η ασφάλεια και η ανεξαρτησία του,
- ο παρέχουν ανακουφιστική και παρηγορητική φροντίδα σε άτομα στο τελευταίο στάδιο της ζωής τους,
- ο ευαισθητοποιούνται στις ψυχολογικές επιπτώσεις της αναπηρίας στους ηλικιωμένους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- ο ενθαρρύνουν την εμπλοκή του κοινωνικού περιβάλλοντος του ηλικιωμένου στη θεραπευτική παρέμβαση κατά τη συνεργασία τους με αυτό,
- ο εκτιμούν το επίπεδο λειτουργικότητας των ηλικιωμένων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- ο υποστηρίζουν τη σημασία της δραστηριοποίησης και κοινωνικοποίησης στην Γ΄ Ηλικία κατά την προσπάθεια πρόληψης της κοινωνικής απόσυρσης των ηλικιωμένων.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.4.B. ΝΕΥΡΟΜΥΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στις βασικές έννοιες και λειτουργίες του ανθρώπινου σώματος, έπειτα από την εκδήλωση μιας νευρομυϊκής διαταραχής. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/ες αναμένεται να καταστούν ικανοί/νές να αξιοποιήσουν τις γνώσεις αυτές στην αναγνώριση των δυσκολιών που προκύπτουν στο άτομο από τη διαταραχή και στους τομείς παρέμβασης που εμπίπτουν στο εργοθεραπευτικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα, μετά την ολοκλήρωση της συνδυαστικής διδακτέας θεωρητικής και εργαστηριακής ύλης, αναμένεται οι εκπαιδευόμενοι/ες να έχουν εξοικειωθεί με την ορολογία και να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά των Νευρομυϊκών Διαταραχών, ώστε να κατανοούν τον σχεδιασμό της θεραπευτικής παρέμβασης σε παιδιά και ενήλικες με Νευρομυϊκές Διαταραχές. Είναι δε, μαθησιακή ενότητα εξειδίκευσης με την οποία αποκτούν τις βασικές γνώσεις-

ικανότητες-δεξιότητες για τη διάκριση των εργοθεραπευτικών αρχών αντιμετώπισης, κατάλληλων για κάθε διαγνωστική κατηγορία.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- ο ορίζουν τις νευρομυϊκές διαταραχές, αναφέροντας τα χαρακτηριστικά τους
- ο ταξινομούν τα νευρομυϊκά νοσήματα, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές τους,
- ο διαχωρίζουν τα αίτια των νευρομυϊκών διαταραχών, κατατάσσοντάς τα σε προγεννητικά, περιγεννητικά, επίκτητα,
- ο διαφοροποιούν τις νευρομυϊκές διαταραχές των παιδιών και των εφήβων, διακρίνοντάς τες από αυτές των ενηλίκων,
- ο περιγράφουν τα στάδια της εργοθεραπευτικής διαδικασίας σε παιδιά, αναλύοντας επιμέρους θεραπευτικές δράσεις σε κάθε ένα από αυτά,
- ο αντιστοιχίζουν την κλινική εικόνα του πάσχοντα με τη νευρομυϊκή διαταραχή, συσχετίζοντας τα δεδομένα,
- ο συνυπολογίζουν τις δευτερογενείς διαταραχές που συνοδεύουν τις νευρομυϊκές παθήσεις, στην εφαρμογή της παρέμβασης,
- ο αναλύσουν τις σύγχρονες θεραπευτικές προσεγγίσεις, εργαλεία αξιολόγησης, καθορισμού στόχων, παρέμβασης, και ελέγχου των θεραπευτικών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιούνται στην πρακτική της Εργοθεραπείας σε άτομα με νευρομυϊκά νοσήματα,
- ο παρουσιάζουν τη θεραπευτική προσέγγιση της νευροεξελικτικής μεθόδου Bobath (NDT), όπως χρησιμοποιείται από τους εργοθεραπευτές,
- ο παρουσιάζουν τη χρήση μεθόδων που χρησιμοποιούνται στις νευρομυϊκές διαταραχές (π.χ. Αισθητηριακή Ολοκλήρωση),
- ο τροποποιούν τις συνήθειες και τις δραστηριότητες του πάσχοντα ώστε να αποκτά λειτουργικούς ρόλους ζωής,
- ο χρησιμοποιούν θέσεις και τεχνικές που ανακουφίζουν τον πάσχοντα από τον πόνο που οφείλεται στην υπέρταση και τις επώδυνες θέσεις των μελών του σώματος,
- ο εκπαιδεύουν την οικογένεια και τους φροντιστές σε τεχνικές μεταφορών και μετακινήσεων,
- ο συνεργάζονται με την οικογένεια και τους φροντιστές ώστε να συμμετέχουν ενεργά κατά τη διάρκεια της θεραπευτικής διαδικασίας,
- ο υποστηρίζουν τη συμπερίληψη των παιδιών με νευρομυϊκές διαταραχές σε ποικίλες σχολικές και άλλες δραστηριότητες κατά τη συμμετοχή τους σε σχετικές συζητήσεις και δράσεις,
- ο ενθαρρύνουν την ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με νευρομυϊκές διαταραχές σε όλες τις δραστηριότητες κατά την καθημερινή τους πρακτική.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4)

2.4.Γ. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να αποκτήσουν, οι εκπαιδευόμενοι/ες, γνώσεις γύρω από το ρόλο της Εργοθεραπείας σε παιδιά και εφήβους με Ψυχοκοινωνικές διαταραχές, Οργανικές παθήσεις και Αισθητηριακές διαταραχές. Αναλυτικότερα, σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι να εισάγει τους εκπαιδευόμενους/ες στις βασικές έννοιες των αναπτυξιακών διαταραχών παιδιών και εφήβων, προκειμένου να καταστούν ικανοί/νές να αξιοποιήσουν τις γνώσεις αυτές στο πλαίσιο της εργοθεραπείας. Συγκεκριμένα, με βάση τους άξονες της φυσιολογικής ανάπτυξης, θα εντρυφήσουν στη σπουδαιότητα της πρόληψης, της παρέμβασης και της αποκατάστασης στους πιο σημαντικούς τομείς. Παράλληλα, θα αποκτήσουν εκείνες τις δεξιότητες που βοηθούν και προάγουν την, κατά το δυνατόν, ανεξαρτητοποίηση του παιδιού. Επομένως, μετά την ολοκλήρωση της μαθησιακής ενότητας, αναμένεται οι εκπαιδευόμενοι/ες να αναγνωρίζουν τις Ψυχοκοινωνικές Διαταραχές, Οργανικές παθήσεις και Αισθητηριακές Διαταραχές, ώστε να συμμετέχουν στον σχεδιασμό και την εφαρμογή εργοθεραπευτικών προγραμμάτων σε παιδιά και εφήβους με αναπτυξιακές διαταραχές. Τέλος, είναι η μαθησιακή ενότητα με την οποία οι εκπαιδευόμενοι/ες θα αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες για να ασκήσουν το επάγγελμά τους.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- περιγράφουν τους βασικούς τομείς έργου για την ανάπτυξη των παιδιών, κατηγοριοποιώντας τους σε Δραστηριότητες Καθημερινής Ζωής, Σύνθετες Δραστηριότητες Καθημερινής Ζωής, Σχολικές Δραστηριότητες, Δραστηριότητες Παιχνιδιού και Αξιοποίησης Ελεύθερου Χρόνου,
- κατηγοριοποιούν τις διαταραχές που επηρεάζουν τη συμμετοχή του παιδιού σε έργα, διακρίνοντάς τες σε αναπτυξιακές διαταραχές, νευρομυϊκές διαταραχές, μεταβολικές διαταραχές, σύνδρομα κ.ά.,
- ερμηνεύουν τις θεωρίες και αρχές της Εργοθεραπείας σε παιδιά και εφήβους με αναπτυξιακές διαταραχές, μελετώντας τη σχετική βιβλιογραφία,
- εξηγούν τη σχέση παιδί-περιβάλλον-έργο-εκτέλεση έργου, κατανοώντας την ανάπτυξη της εκτέλεσης έργου του παιδιού,
- χρησιμοποιούν τις σύγχρονες θεραπευτικές προσεγγίσεις και εργαλεία αξιολόγησης στην πρακτική της εργοθεραπείας σε παιδιά,
- ιεραρχούν τα στάδια της εργοθεραπευτικής διαδικασίας σε παιδιά και τις επιμέρους θεραπευτικές δράσεις σε κάθε ένα από αυτά,

- ο τροποποιούν εξατομικευμένα τις θεραπευτικές δραστηριότητες αναλόγως των ελλειμμάτων και των αναγκών του κάθε παιδιού,
- ο αξιοποιούν τις δεξιότητες και τα ενδιαφέροντα του κάθε παιδιού στη θεραπευτική παρέμβαση,
- ο συνιστούν την αλληλεπίδραση του παιδιού με το περιβάλλον μέσα από ποικίλες θεραπευτικές δραστηριότητες,
- ο συμμετέχουν στις διαδικασίες αξιολόγησης, θέσπισης στόχων, σχεδιασμού προγράμματος, εφαρμογή εργοθεραπευτικού προγράμματος και ελέγχου των θεραπευτικών αποτελεσμάτων,
- ο αξιοποιούν την ανατροφοδότηση της οικογένειας κατά την πορεία της θεραπευτικής παρέμβασης,
- ο υποστηρίζουν τη δραστηριοποίηση του παιδιού σε τομείς έργου που ευοδώνουν τη λειτουργικότητά του κατά τη διαδικασία ανεξαρτητοποίησής του,
- ο ενθαρρύνουν τη συμμετοχή της οικογένειας κατά τη διάρκεια του θεραπευτικού προγράμματος,
- ο αντιτίθενται σε μη συμπεριληπτικές πρακτικές για τα παιδιά και τους εφήβους με αναπτυξιακά ελλείμματα κατά την αλληλεπίδραση με αυτά.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.4.Δ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι, να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες γνώσεις γύρω από Υπηρεσίες Υγείας & Πρόνοιας στις σύγχρονες κοινωνίες και την Κοινωνική πολιτική, με βάση τις σύγχρονες αρχές της Διοίκησης. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/ες, θα έρθουν σε επαφή με τις βασικές αρχές της επιχειρηματικότητας και την ανάπτυξη των θεωριών διοίκησης και συντονισμού στα πλαίσια της παροχής υπηρεσιών Εργοθεραπείας, προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών στις θεραπευτικές δομές της Εργοθεραπείας. Επιπλέον, μετά την ολοκλήρωση της μαθησιακής ενότητας, αναμένεται οι εκπαιδευόμενοι/ες να περιγράψουν την ανάπτυξη και οργάνωση των συστημάτων υγείας και κοινωνικής φροντίδας στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες καθώς και τη δομή, οργάνωση και λειτουργία δομών στην Α/θμια, Β/θμια & Γ/θμια περίθαλψη, και να είναι σε θέση να αναφέρουν και να περιγράψουν την υπηρεσία της Εργοθεραπείας στο Ελληνικό σύστημα υγείας και στα τρία επίπεδα περίθαλψης.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- ο ταξινομήσουν τις υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας, συνδέοντας την κοινωνική πολιτική και τις υπηρεσίες υγείας,
- ο παρουσιάσουν την οργάνωση των συστημάτων υγείας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, διενεργώντας επισκόπηση,
- ο συγκρίνουν τη δομή, οργάνωση και λειτουργία όλων των βαθμίδων περίθαλψης, αναφέροντας τις διαφορές τους,
- ο προσδιορίζουν τις γενικές και ειδικές αρχές της διοίκησης, αξιοποιώντας τες στην πρακτική τους,
- ο κωδικοποιούν τις θεωρητικές προσεγγίσεις της διοίκησης,
- ο ερμηνεύουν τις αρχές και έννοιες της οργάνωσης υπηρεσιών υγείας,
- ο αναλύουν τα είδη ηγεσίας και τα χαρακτηριστικά των ηγετών,
- ο αποκωδικοποιούν το οργανόγραμμα μιας υπηρεσίας υγείας,
- ο εξηγούν τις μεθόδους οργάνωσης μιας υπηρεσίας υγείας,
- ο συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- ο παρουσιάζουν τις διαφορές ανάμεσα στα συστήματα υγείας,
- ο εκτελούν σχεδιασμό και προγραμματισμό στις υπηρεσίες υγείας, σχετικά με το αντικείμενό τους,
- ο επιδεικνύουν επαγγελματισμό στην παροχή υπηρεσιών στο εκάστοτε σύστημα υγείας, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.
- ο παράγουν ποιοτικές, διαθέσιμες υπηρεσίες υγείας, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.
- ο εκτιμούν τις έννοιες που είναι σχετικές με τον χώρο της υγείας (υπηρεσίες υγείας, ανάπτυξη συστημάτων περίθαλψης, δείκτες υγείας, χρηματοδότηση και στελέχωση συστημάτων υγείας), κατά την άσκηση της πρακτικής τους,
- ο αποδέχονται τα κριτήρια αξιολόγησης από τους ανωτέρους τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.4.Ε. ΜΟΝΤΕΛΑ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός αυτής της μαθησιακής ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν σημαντικές γνώσεις σχετικά με τη φιλοσοφική βάση του επαγγέλματος της Εργοθεραπείας που αφορούν στα Πλαίσια Αναφοράς και στα εννοιολογικά Μοντέλα πρακτικής στην Εργοθεραπεία. Πρόκειται για μία θεωρητική μαθησιακή ενότητα εξειδίκευσης που αποτελεί την βάση για την ανάπτυξη κλινικής συλλογιστικής, σχεδιασμού και εφαρμογής της εργοθεραπευτικής διαδικασίας. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα εντρυφήσουν στη θεωρητική δομή της επιστήμης της Εργοθεραπείας και συγκεκριμένα θα εξοικειωθούν με τη χρήση των Γενικών Μοντέλων και των Μοντέλων στην εργοθεραπευτική πρακτική. Επιπλέον μετά την ολοκλήρωση της

συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ες να κατανοούν τις βασικές αρχές του Μοντέλου Εκτέλεσης Έργου, του Καναδικού Μοντέλου Εκτέλεσης Έργου και Εμπλοκής, του Μοντέλου Ανθρώπινου Έργου, του ΡΕΟΡ Μοντέλου και του Kawa Μοντέλου. Επιπλέον θα αποκτήσουν θεωρητικές γνώσεις σχετικά με το Συμπεριφορικό Πλαίσιο Αναφοράς, το Εμβιομηχανικό, το Αποκαταστασιακό, το Νευροαναπτυξιακό, το Αναπτυξιακό, το πλαίσιο αναφοράς της Αισθητηριακής Ολοκλήρωσης, της Γνωστικής Δυσλειτουργίας και το Ψυχοδυναμικό Πλαίσιο Αναφοράς. Τέλος οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι σε θέση να διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ Μοντέλων και Πλαισίων Αναφοράς, να επιλέγουν το καταλληλότερο και να περιγράψουν την εφαρμογή τους στα κλινικά πλαίσια.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- συνθέτουν βασικές θεωρητικές γνώσεις, συσχετίζοντάς τες με τη φιλοσοφία της Εργοθεραπείας,
- προσδιορίζουν τα πλαίσια αναφοράς στην πρακτική της Εργοθεραπείας (Συμπεριφορικό, Βιομηχανικό, Αναπτυξιακό, Γνωστικό, Νευροαναπτυξιακό, Αισθητηριακής ολοκλήρωσης, Αποκατάστασης, Ψυχοδυναμικό), αναφέροντας τα χαρακτηριστικά τους,
- ερμηνεύουν τα εννοιολογικά Μοντέλα (Εκτέλεσης Έργου, Ανθρώπινου Έργου, Καναδικό, Ατόμου-Περιβάλλοντος- Έργου), αναλύοντας τις διαφορές τους,
- χρησιμοποιούν ένα πλαίσιο Αναφοράς,
- εφαρμόζουν προσεγγίσεις βασιζόμενες σε πλαίσια αναφοράς,
- παρουσιάζουν τα Μοντέλα και τα χρησιμοποιούν,
- διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ θεωριών, μοντέλων και πλαισίων αναφοράς,
- χρησιμοποιούν το καταλληλότερο Μοντέλο ανάλογα το εκάστοτε θεραπευτικό πλαίσιο,
- εφαρμόζουν τις θεωρίες των Μοντέλων και Πλαισίων Αναφοράς στα κλινικά πλαίσια,
- συνθέτουν τις βασικές αρχές των θεωριών, μοντέλων και πλαισίων αναφοράς της Εργοθεραπείας, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- υιοθετούν την εφαρμογή των θεωριών, μοντέλων και πλαισίων αναφοράς στα κλινικά πλαίσια, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.4.ΣΤ. ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να καταστούν ικανοί/νές να συμμετέχουν σε θεραπευτικές ομάδες, όπως χρησιμοποιούνται στην Εργοθεραπεία, συνεπικουρώντας τους Εργοθεραπευτές. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα εντυπώσουν στις γενικές αρχές, τις θεωρίες και τη χρήση των ομάδων σε θεραπευτικό πλαίσιο και παράλληλα θα εξοικειωθούν με τις έννοιες της ομαδικής θεραπευτικής παρέμβασης, τα δυναμικά των ομάδων, την ταξινόμησή τους, τις ιδιαίτερες ιδιότητες των ομάδων, τη δομή και τον σχεδιασμό τους. Επίσης, στη συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα αναλύονται οι θεραπευτικοί παράγοντες και η ταξινόμηση των θεραπευτικών ομάδων ενώ παράλληλα, στο εργαστηριακό μέρος της ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν την ευκαιρία να παρουσιάσουν ομαδικές παρεμβάσεις προσομοιώνοντας διάφορους τύπους θεραπευτικών ομάδων. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα αποκτήσουν βασικές γνώσεις - ικανότητες - συμπεριφορές, ώστε να αξιοποιούν τα δυναμικά των ομάδων και να συμμετέχουν στα προγράμματα Εργοθεραπείας, λαμβάνοντας υπόψη τους, σκοπούς και στόχους μιας θεραπευτικής ομάδας.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- ο διατυπώνουν τις θεωρίες των θεραπευτικών ομάδων, παρουσιάζοντας τις γενικές αρχές τους,
- ο αναγνωρίζουν τους σκοπούς και στόχους στη χρήση των θεραπευτικών ομάδων, σχεδιάζοντας ομαδικές παρεμβάσεις,
- ο προσδιορίζουν τη δυναμική που αναπτύσσεται μέσα από τις ομάδες, αξιοποιώντας την προς όφελος των θεραπευόμενων,
- ο εφαρμόζουν τα πρωτόκολλα των ομάδων,
- ο κατηγοριοποιούν τους τύπους των ομάδων στην εργοθεραπεία,
- ο επιλύουν πιθανές συγκρούσεις των μελών σύμφωνα με τους κανόνες και τις νόρμες που διέπουν τις ομάδες,
- ο ερμηνεύουν τους τρόπους χειρισμού των εκάστοτε μελών μιας θεραπευτικής ομάδας,
- ο χρησιμοποιούν ομαδικές δραστηριότητες για αξιολόγηση των μελών
- ο αποκωδικοποιούν τα δυναμικά της εκάστοτε ομάδας στη θεραπευτική διαδικασία,
- ο σχεδιάζουν ομάδες που ανήκουν σε διάφορες διαγνωστικές κατηγορίες,
- ο δημιουργούν θεραπευτικές ομάδες όπως χρησιμοποιούνται στην Εργοθεραπεία,
- ο υιοθετούν τη θεωρητική βάση της χρήσης των ομάδων στην Εργοθεραπεία κατά τον σχεδιασμό μιας ομαδικής παρέμβασης,
- ο αποδέχονται τους διαφορετικούς ρόλους του κάθε μέλους μέσα στην ομάδα κατά τη συμμετοχή τους σε αυτήν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- ο υποστηρίζουν τον συντονιστή της ομάδας κατά την ομαδική διαδικασία άσκησης στο εργασιακό περιβάλλον.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3)

2.4.Z. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας, είναι να βοηθήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να εξοικειωθούν στην πράξη με το αντικείμενο της «Εργοθεραπείας», και να αποκτήσουν σαφή αντίληψη, αφενός του εύρους των λειτουργιών της συγκεκριμένης ειδικότητας, και αφετέρου του περιβάλλοντος στο οποίο αυτή δραστηριοποιείται. Επιπροσθέτως, στόχος της μαθησιακής ενότητας είναι η εμπέδωση της θεωρητικής κατάρτισης και η απόκτηση πρακτικών δεξιοτήτων για την αξιόπιστη άσκηση του επαγγέλματος του Βοηθού Εργοθεραπείας. Ειδικότερος στόχος της μαθησιακής ενότητας είναι, η εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων που έχουν αποκτήσει οι εκπαιδευόμενοι/ες, ώστε να αναπτύξουν σταδιακά ενεργητικό ρόλο στην αντιμετώπιση διαφόρων διαγνωστικών κατηγοριών, αναπτυξιακής, γηριατρικής, νευρολογικής, ψυχιατρικής φύσεως. Επίσης, για την διεξαγωγή της ενότητας, προτείνεται η ανάθεση εκπόνησης εργασιών από τον υπεύθυνο/νη εκπαιδευτή/τρια, είτε υπό τη μορφή σχεδίου (project), είτε υπό τη μορφή μελέτης περίπτωσης (case study). Οι εκπαιδευόμενοι/ες θα εξετάζουν πραγματικά θέματα-προβλήματα που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος βοηθός Εργοθεραπείας στο χώρο εργασίας του σε σχέση με την αντιμετώπιση διαφόρων διαγνωστικών κατηγοριών, αναπτυξιακής, γηριατρικής, νευρολογικής, ψυχιατρικής φύσεως, και θα παρουσιάζουν τα συμπεράσματά τους με τη χρήση Power Point ή άλλου προγράμματος παρουσίασης. Τέλος, προτείνονται εκπαιδευτικές επισκέψεις σε εργαστήρια Εργοθεραπείας, προκειμένου να γνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες από κοντά το περιβάλλον εργασίας τους.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/νές να:

- συσχετίζουν τις γνώσεις τους γύρω από τις βασικές ανατομικές δομές του ανθρώπινου σώματος και της κινησιολογίας εφαρμόζοντάς τες πρακτικά,
- διακρίνουν τα ελλείμματα του θεραπευόμενου αξιολογώντας τη λειτουργικότητά του
- αναγνωρίζουν τις θεμελιώδεις αρχές της ψυχολογίας επικοινωνώντας και αλληλεπιδρώντας με τον θεραπευόμενο,
- χρησιμοποιούν τους όρους της Εργοθεραπείας βάσει της επιστημονικής ορολογίας,
- αναπτύξουν δεξιότητες για ουσιαστική παρατήρηση και αναστοχασμό σχετικά με την εργοθεραπευτική διαδικασία διαφόρων διαγνωστικών κατηγοριών,
- εφαρμόζουν τα πρωτόκολλα των ομάδων στη θεραπευτική διαδικασία,
- στηρίζουν ψυχολογικά τους θεραπευόμενους και τις οικογένειές τους σύμφωνα με τις ανάγκες τους,

- ο μετακινούν τον θεραπευόμενο στην κατάλληλη θέση στον χώρο της θεραπείας,
- ο εκπαιδεύουν την οικογένεια και τους φροντιστές σε τεχνικές μεταφορών και μετακινήσεων,
- ο συνεισφέρουν στην κατασκευή θεραπευτικών βοηθημάτων, ναρθήκων και προσαρμογών, υποβοηθώντας τον Εργοθεραπευτή,
- ο χρησιμοποιούν τη διαβάθμιση και την προσαρμογή των έργων συμμετέχουν σε ομαδικά και ατομικά προγράμματα παρέμβασης σύμφωνα με το πρόγραμμα του θεραπευτικού πλαισίου,
- ο καταχωρούν το ιστορικό του θεραπευόμενου στον φάκελό του έντυπα ή ηλεκτρονικά,
- ο ενημερώνουν το αρχείο της παρέμβασης με την εξέλιξη της πορείας του θεραπευόμενου κατά τη διάρκεια των συνεδριών,
- ο ευαισθητοποιηθούν σε ζητήματα κοινωνικής περιθωριοποίησης και αποκλεισμού των ατόμων με δυσλειτουργία κατά τη συνδιαλλαγή τους με την κοινότητα,
- ο υποστηρίζουν ψυχολογικά τους θεραπευόμενους και τις οικογένειές τους σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (6), Σύνολο (6)

Γ2 - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Αναγκαίος και Επιθυμητός Εξοπλισμός & Μέσα Διδασκαλίας

1.1. Θεωρητική Κατάρτιση

Ο αναγκαίος εξοπλισμός για τα θεωρητικά μαθήματα περιλαμβάνει:

- Πίνακας μαρκαδόρου
- Βιντεοπροβολέας (Projector) (Τεχνολογία Προβολής: LCD/LED, Αντίθεση: 2000:1, Φωτεινότητα: 2500 Ansi Lumens)

Επιθυμητός Εξοπλισμός και Μέσα Διδασκαλίας

Ο λοιπός επιθυμητός εξοπλισμός για τα θεωρητικά μαθήματα περιλαμβάνει:

- Διαδραστικός πίνακας
- Φορητός υπολογιστής

1.2. Εργαστήρια

Επιθυμητός Εξοπλισμός και Μέσα Διδασκαλίας

- Ολόσωμος καθρέφτης διαμορφωμένος για σωματογνωσία,
- Αναπηρικό αμαξίδιο,
- Βοηθήματα βάδισης,
- Βοηθήματα σίτισης,
- Βοηθήματα ένδυσης,
- Πρόπλασμα Άσκησης Ανθρώπινου Σώματος P10,
- Ανατομικοί χάρτες,
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής,
- Λογισμικό Υποστηρικτικής Τεχνολογίας για εκπαίδευση κινητικών, αισθητηριακών και γνωστικών δεξιοτήτων.

2. Διδακτική μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων, με άξονα προσανατολισμού τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο/η εκπαιδευτής/ρια οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν ανακύπτοντα προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους/τις εκπαιδευομένους/ες. Διαμεσολαβεί, διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο, συνδέοντας την κατάρτιση με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή/τριας και εκπαιδευομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ένα αλληλεπιδραστικό περιβάλλον μάθησης υποστηρίζουν η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών, όπως ο καταιγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις-απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, οι μελέτες περίπτωσης. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά τους από τη θεματολογία της κάθε μαθησιακής ενότητας, καθώς και από τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες –ατομικές ή/και ομαδικές– δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τα μέλη της ομάδας για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων, καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε ζητήματα που αφορούν την απασχόληση στην ειδικότητα προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων («project»), με σύγχρονη εφαρμογή διαφορετικών μαθησιακών

ενοτήτων και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και υπό την καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών/τριών ή ακόμη και δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Οι παραπάνω δραστηριότητες μπορούν να αξιοποιηθούν και αυτόνομα – ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

3. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στο πλαίσιο της αίθουσας διδασκαλίας και των εργαστηριακών χώρων στο ΙΕΚ όσο και στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για την υλοποίηση της πρακτικής άσκηση/μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην ειδικότητα και στο επάγγελμα αλλά και ευρύτερα όπως προβλέπονται ιδίως από:

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν. 3850/2010), όπως ισχύει.
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ/3-02-89), όπως ισχύει.
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β'/2015), όπως ισχύει.
- Το ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484 με θέμα την «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», όπως ισχύει.
- Το ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3, με θέμα το «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας», όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας, καθώς και ο σχετικός αναγκαίος εξοπλισμός για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

3.1 Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας

Όλοι οι εργαστηριακοί χώροι απαιτείται να πληρούν τις προδιαγραφές που αφορούν στα προβλεπόμενα απαραίτητα μέτρα και μέσα διασφάλισης της προστασίας της υγείας τόσο του εκπαιδευτικού προσωπικού όσο και των εκπαιδευομένων. Είναι απαραίτητη η παροχή μέσων ατομικής προστασίας για την υλοποίηση των εργαστηριακών ασκήσεων, η ύπαρξη συστημάτων πυρόσβεσης

στους χώρους διδασκαλίας, καθώς και η δυνατότητα παροχής πρώτων βοηθειών σε περίπτωση ατυχήματος.

Για τα κτίρια των αιθουσών διδασκαλίας, καθώς και των εργαστηρίων, είναι απαραίτητη η κατάρτιση σχεδίου διαφυγής και διάσωσης σε περίπτωση κινδύνου. Το σχέδιο διαφυγής και διάσωσης αναρτάται σε κατάλληλες θέσεις και για αυτόν το λόγο σε τακτικά χρονικά διαστήματα πραγματοποιούνται ασκήσεις ελέγχου ετοιμότητας. Οι έξοδοι κινδύνου φέρουν την κατάλληλη ευδιάκριτη σήμανση.

Γενικοί κανόνες για την ασφάλεια στα εργαστήρια

Για την ασφάλεια των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων στις αίθουσες εργαστηρίων είναι απαραίτητο να ακολουθούνται οι παρακάτω κανόνες:

- ✓ Οι εκπαιδευόμενοι/ες πρέπει να τηρούν πιστά τους κανόνες ασφαλείας.
- ✓ Η είσοδος των εκπαιδευομένων στο εργαστήριο επιτρέπεται μόνο με την παρουσία εκπαιδευτή.
- ✓ Κατά την είσοδο στο εργαστήριο είναι απαραίτητη η χρήση των ενδεδειγμένων μέσων ατομικής προστασίας.
- ✓ Ο/η εκπαιδευτής/τρια ενημερώνει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες για πιθανούς κινδύνους, καθώς και για τον τρόπο αναφοράς και αντιμετώπισης ατυχήματος.
- ✓ Οι εκπαιδευόμενοι/ες οφείλουν να ενημερώσουν άμεσα τον/την εκπαιδευτή/ρια σε περίπτωση ατυχήματος ή επικίνδυνου συμβάντος.
- ✓ Η χρήση του εξοπλισμού του εργαστηρίου γίνεται εφόσον έχει προηγηθεί πληροφόρηση από τον/την εκπαιδευτή/ρια για τον σωστό και ασφαλή χειρισμό του.
- ✓ Απαγορεύεται η μεταφορά εξοπλισμού εκτός εργαστηρίου χωρίς την άδεια του/της υπεύθυνου/ης εκπαιδευτή/τριας
- ✓ Ο χώρος του εργαστηρίου πρέπει να διατηρείται καθαρός και τα διάφορα υλικά και ο εξοπλισμός να είναι τακτοποιημένα.
- ✓ Απαγορεύεται η κατανάλωση ποτών και τροφής στο εργαστήριο.
- ✓ Απαγορεύεται το κάπνισμα στο χώρο του εργαστηρίου.
- ✓ Σε όλες τις αίθουσες εργαστηρίων θα πρέπει να υπάρχουν ειδικοί κάδοι απόρριψης αιχμηρών αντικειμένων με σαφή σήμανση.

3.2 Μέσα ατομικής προστασίας

Τα απαραίτητα προβλεπόμενα μέσα ατομικής προστασίας είναι:

- Ιατρικές μάσκες προσώπου μιας χρήσης,
- Προστατευτικά γυαλιά,
- Γάντια μιας χρήσεως,

- Μπλούζες χειρουργείου μιας χρήσης.

•

***Μέρος Δ' – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ***

1. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκειά της οι πρακτικά ασκούμενοι/ες ανακαλούν τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσουν στην πράξη και να αντεπεξέλθουν στις εργασίες που τους ανατίθενται. Καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσουν λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία των εκπαιδευτών/τριών. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και στην προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την παραγωγική διαδικασία – μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους εκπαιδευομένους των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK) και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Άρθρο 27 του Ν. 4763/2020 για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης).

Στη συνέχεια αναφέρονται χρήσιμες πληροφορίες για τον θεσμό της πρακτικής άσκησης, όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία,⁴ και που αφορούν τις βασικές προϋποθέσεις, τον τρόπο και τους όρους υλοποίησής της.

Διάρκεια πρακτικής άσκησης

Η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες. Οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4) έως οκτώ (8) ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της ειδικότητας κατάρτισης του/της ασκούμενου/ης. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.

Η περίοδος της πρακτικής άσκησης της ειδικότητας «**Βοηθός Εργοθεραπείας**» μπορεί να είναι συνεχιζόμενη ή τμηματική, ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης του **Δ' εξαμήνου**, και πρέπει να ολοκληρωθεί εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από τη λήξη του τελευταίου εξαμήνου θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης.

Όροι υλοποίησης πρακτικής άσκησης

---

⁴ ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις που προσφέρονται από φυσικά πρόσωπα, ΝΠΔΔ, ΝΠΙ., δημόσιες υπηρεσίες, ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού και επιχειρήσεις. Εξαιρούνται οι φορείς:

α) Προσωρινής απασχόλησης

β) Τα νυχτερινά κέντρα

γ) Παροχής καθαριότητας και φύλαξης

δ) Τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών

ε) Κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Ο/η εκπαιδευόμενος/η ΙΕΚ, προκειμένου να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση, υπογράφει ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης με τον εργοδότη, η οποία θεωρείται από το ΙΕΚ φοίτησης. Η ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης δεν συνιστά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Βασικός συντελεστής για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης είναι και ο/η εκπαιδευτής/τρια της επιχείρησης ή υπηρεσίας ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την παρακολούθηση και υποστήριξη των ασκούμενων. Σε αυτή την κατεύθυνση, ο/η εργοδότης/τρια ορίζει έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η ως «Εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας», ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας και την παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης.

Η παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης γίνεται μέσω του βιβλίου πρακτικής άσκησης. Αναλυτικότερα, σε αυτό καταγράφει ο/η ίδιος/α πρακτικά ασκούμενος/η κατά εβδομάδα τις εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε και περιγράφει συνοπτικά τα καθήκοντα που του/της ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης. Κάθε εβδομαδιαία καταχώριση ελέγχεται και υπογράφεται από τον εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας.

2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η

2.1 Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα «**Βοηθός Εργοθεραπείας**» οι εκπαιδευόμενοι/ες πρέπει να έχουν συμπληρώσει το **Δ' εξάμηνο** φοίτησης στα Ι.Ε.Κ. Στην περίπτωση αυτή, μπορούν πια να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής της ειδικότητάς τους.

2.2 Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους όπως ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία⁵. Στη συνέχεια παρατίθενται κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκούμενων.

➤ **Δικαιώματα πρακτικά ασκούμενων**

1. Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.
2. Δυνατότητα αποζημίωσης η οποία ορίζεται στο 80% του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομίσθιου του ανειδίκευτου εργάτη ή όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή αναλογικά εάν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης της αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, δεν υφίσταται η υποχρέωση αποζημίωσής της, παρά μόνο η υποχρέωση του εργοδότη να αποδίδει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές.
3. Υπαγωγή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή του/της, καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν. 2217/1994 (Α' 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότης) στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση.
4. Δικαίωμα αναφοράς στο ΙΕΚ της μη τήρησης των όρων πρακτικής άσκησης.

---

⁵ ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

5. Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και σχετική δήλωση στο ΙΕΚ εποπτείας.
6. Αλλαγή εργοδότη, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.
7. Οι πρακτικά ασκούμενοι/ες δεν απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

➤ **Υποχρεώσεις πρακτικά ασκούμενων**

1. Τήρηση του ημερήσιου ωραρίου πρακτικής άσκησης, όπως ορίζεται στην ειδική σύμβαση.
2. Τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας του εργοδότη.
3. Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του εργοδότη.
4. Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του εργοδότη.
5. Προσκόμιση –όπου απαιτείται– όλων των απαραίτητων ιατρικών βεβαιώσεων για την εξάσκηση του επαγγέλματος.
6. Προσκόμιση στο ΙΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν από την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης αλλά και σε περίπτωση διακοπής της.
7. Ενημέρωση σε περίπτωση απουσίας του/της ασκούμενου/ης της επιχείρησης και του ΙΕΚ εποπτείας.
8. Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από το ΙΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τους/τις ασκούμενους/ες κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκαν και περιγράφονται συνοπτικά τα καθήκοντα που τους ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης.
9. Προσκόμιση στο τέλος κάθε μήνα στο ΙΕΚ φοίτησης ή εποπτείας της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης για έλεγχο.
10. Υποβολή μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης στο ΙΕΚ φοίτησης συμπληρωμένο με τις εβδομαδιαίες εκθέσεις, τον χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας, και την επίδοση του/της πρακτικά ασκούμενου/ης. Υποβολή του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) της πρακτικής άσκησης, συμπληρωμένο, υπογεγραμμένο και σφραγισμένο από τον εργοδότη-νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα απασχόλησης, στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο/η εκπαιδευόμενος/η πραγματοποίησε την πρακτική άσκηση στην επιχείρηση/οργανισμό, καθώς και το χρονικό διάστημα αυτής.
11. Άμεση ενημέρωση του ΙΕ. φοίτησης από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η σε περίπτωση διακοπής της πρακτικής άσκησης και προσκόμιση του βιβλίου πρακτικής και του εντύπου της λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) με τις ημέρες πρακτικής άσκησης που έχουν πραγματοποιηθεί. Για να συνεχίσει ο/η εκπαιδευόμενος/η την πρακτική άσκηση για το υπόλοιπο του προβλεπόμενου διαστήματος στον ίδιο ή σε άλλον φορέα απασχόλησης (εργοδότη), θα πρέπει να ακολουθηθεί εκ νέου η διαδικασία έναρξης πρακτικής. Αν η διακοπή της πρακτικής άσκησης γίνει από τον εργοδότη, τότε οφείλει ο τελευταίος να ενημερώσει άμεσα το ΙΕΚ φοίτησης του πρακτικά ασκούμενου/ης.

2.3 Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Κάθε πρακτικά ασκούμενος/η πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση σε τμήματα των φορέων απασχόλησης αντίστοιχα με την ειδικότητά του/της, με την εποπτεία υπεύθυνου του φορέα, ειδικότητας αντίστοιχης με το αντικείμενο κατάρτισής του/της.

Ειδικότερα, στην ειδικότητα «**Βοηθός Εργοθεραπείας**» οι εκπαιδευόμενοι/ες πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε **τομείς** που σχετίζονται με την υγεία-την αποκατάσταση, **σε φορείς/επιχειρήσεις όπως:**

- Νοσοκομεία (γενικά, ορθοπεδικά, παιδιατρικά, ψυχιατρικά)
- Κλινικές
- Πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια περίθαλψη
- Δομές για ηλικιωμένους
- Γηροκομεία
- Κέντρα Αποκατάστασης
- Κέντρα Αναπτυξιακά
- Δομές Κοινωνικής Ψυχικής Υγείας
- Κέντρα Απεξάρτησης
- Σχολεία σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης
- Ειδικά σχολεία
- Βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς
- Κατασκηνώσεις και κατασκηνώσεις ΑΜΕΑ
- Σωφρονιστικά καταστήματα-φυλακές
- Θεραπευτήρια
- Ιδρύματα χρόνιων παθήσεων
- Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς σχετικούς με την ψυχοκοινωνική αποκατάσταση,

και σε θέσεις εργασίας βοηθού Εργοθεραπείας, υπό την επίβλεψη πτυχιούχου Γ/θμιας εκπαίδευσης.

3. Οδηγίες για τους εργοδότες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης

Οι εργοδότες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις και να λαμβάνουν υπόψη τους κάποια δεδομένα με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας της πρακτικής άσκησης αλλά και τη διευκόλυνση του εκπαιδευτικού έργου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω:⁶

---

⁶ Σχετικά με τις υποχρεώσεις των εργοδοτών κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, βλ. ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

- Παροχή άρτιων συνθηκών για την εκπαίδευση στον χώρο εργασίας, διάθεση κατάλληλων εγκαταστάσεων, μέσων και εξοπλισμού, ορισμός υπεύθυνου εκπαιδευτή για τους εκπαιδευομένους.
- Τήρηση συνθηκών υγείας και ασφάλειας εργαζομένων και παροχή όλων των απαραίτητων ατομικών μέσων προστασίας κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.
- Ενημέρωση των πρακτικά ασκούμενων για τις δραστηριότητες, τα αντικείμενα και τους τομείς της εργασίας και διευκόλυνση της ομαλής ένταξής τους στο εργασιακό περιβάλλον.
- Συμβολή στην απόκτηση προσωπικών δεξιοτήτων και στη διαμόρφωση εργασιακής κουλτούρας στους πρακτικά ασκούμενους.
- Τήρηση των όρων της σύμβασης πρακτικής άσκησης και στόχευση στα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης όπως αυτά ορίζονται στον Οδηγό Κατάρτισης της ειδικότητας.
- Απαγόρευση υπέρβασης του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.
- Απαγόρευση πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης νυχτερινές ώρες (22:00-06:00), την Κυριακή και στις επίσημες αργίες.
- Συμπλήρωση και καταχώριση του ειδικού εντύπου «Ε3.5 Αναγγελία Έναρξης/Μεταβολών Πρακτικής Άσκησης» σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του αρμόδιου Υπουργείου, την έναρξη της πρακτικής άσκησης και τη λήξη αυτής για κάθε πρακτικά ασκούμενο. Οι εργοδότες του Δημοσίου υποχρεούνται επιπλέον να καταχωρίζουν το απογραφικό δελτίο κάθε πρακτικά ασκούμενου/ης στο Μητρώο Μισθοδοτούμενων Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα ανωτέρω έγγραφα τηρούνται στο αρχείο εργοδότη, ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση ελέγχου.
- Ο ανώτατος αριθμός πρακτικά ασκούμενων ανά εργοδότη εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων όπως αυτός παρουσιάζεται στην ετήσια κατάσταση προσωπικού προς την Επιθεώρηση Εργασίας. Ειδικότερα:
  - α) Οι ατομικές επιχειρήσεις, χωρίς κανέναν εργαζόμενο, μπορούν να δέχονται έναν (1) πρακτικά ασκούμενο.
  - β) Οι εργοδότες που απασχολούν 1-10 άτομα μπορούν να προσφέρουν θέσεις πρακτικής άσκησης που αντιστοιχούν στο 25% (1-2 άτομα) των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας. Ειδικότερα για εργοδότες που απασχολούν 1-5 άτομα, το αποτέλεσμα της ποσόστωσης στρογγυλοποιείται προς τα κάτω, ενώ για εργοδότες που απασχολούν από 6-10 άτομα τα αποτελέσματα της ποσόστωσης στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω.
  - γ) Οι εργοδότες που απασχολούν από 10 και πάνω εργαζομένους μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας, με ανώτατο όριο τα σαράντα (40) άτομα σε κάθε περίπτωση.
  - δ) Οι εργοδότες που απασχολούν πάνω 250 εργαζομένους μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας ανά υποκατάστημα, με ανώτατο όριο τα σαράντα (40) άτομα σε κάθε περίπτωση, αν ο αριθμός που προκύπτει από την ποσόστωση

είναι μεγαλύτερος. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία δεν διαθέτουν υποκαταστήματα, μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των υπαλλήλων τους.

- Σε περίπτωση που ο εργοδότης παρέχει παράλληλα θέσεις μαθητείας ή πρακτικής άσκησης άλλων εκπαιδευτικών βαθμίδων τα ανωτέρω ποσοστά λειτουργούν σωρευτικά.

4. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης

Ο/η εργοδότης/τρια της επιχείρησης που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η ως «εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας», ο οποίος αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου των εκπαιδευομένων και την ανατροφοδότηση των υπεύθυνων εκπαιδευτών στην εκπαιδευτική δομή.

Αναλυτικότερα, ο/η εκπαιδευτής/τρια είναι το συνδεδετικό πρόσωπο του εργοδότη της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (IEK) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτήν. Επιπλέον, ο ρόλος αφορά την παροχή συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση, το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των πρακτικά ασκούμενων.

5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης

Κατά τη διάρκεια της *πρακτικής άσκησης* επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, των επαγγελματικών δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των σπουδαστών/τριων ΙΕΚ, με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στον χώρο εργασίας και μάλιστα κάτω από πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης, οι πρακτικά ασκούμενοι/ες καλούνται να καλλιεργήσουν όχι μόνο επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν την ειδικότητα και που δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης αλλά και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την περιβαλλοντική αλλά και επιχειρηματική κουλτούρα. Έτσι, η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης δίνεται η δυνατότητα στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η να ασκηθεί στις εργασίες που απορρέουν από τα επιμέρους μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα. Η άσκηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παρατήρησης της εργασίας, της συμμετοχής

σε ομάδα εκτέλεσης της εργασίας, της καθοδηγούμενης εργασίας ή της δοκιμής/αυτόνομης εκτέλεση της εργασίας από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «**Βοηθός Ergοθεραπείας**» και οι αντίστοιχες ενδεικτικές εργασίες ανά ενότητα κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους/τις πρακτικά ασκούμενους/ες για τη συμπλήρωση του βιβλίου πρακτικής άσκησης.

Πίνακας 4. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων πρακτικής άσκησης

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
<p style="text-align: center;">A.</p> <p style="text-align: center;">«Αξιοποίηση και εφαρμογή των βασικών εννοιών της Ergοθεραπείας, της ιατρικής επιστήμης και των επιστημών που σχετίζονται με την Ergοθεραπεία</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Χρήση των όρων της Ergοθεραπείας βάσει της επιστημονικής ορολογίας. ● Συσχέτιση των γνώσεών τους για την ανατομία, το ανθρώπινο σώμα και την κινησιολογία στην πρακτική εφαρμογή τους. ● Εφαρμογή των θεμελιωδών αρχών της Ψυχολογίας στην επικοινωνία τους με τον θεραπευόμενο. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Μέσα ατομικής προστασίας της υγείας (ιατρική ποδιά, γάντια, μάσκα, αντισηπτικό διάλυμα).
<p style="text-align: center;">B.</p> <p style="text-align: center;">«Συμμετοχή στον σχεδιασμό και την εκτέλεση του εργοθεραπευτικού προγράμματος»</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Εντοπισμός των ελλειμμάτων του θεραπευόμενου, σε συνεργασία με τον εργοθεραπευτή. ● Συμμετοχή στη στοχοθεσία, ανάλογα με τις ανάγκες του θεραπευόμενου και της οικογένειάς του. ● Ψυχολογική στήριξη του θεραπευόμενου και των οικείων του. ● Συμμετοχή στη διεπιστημονική ομάδα με τις άλλες θεραπευτικές 	<ul style="list-style-type: none"> ● Μέσα ατομικής προστασίας της υγείας (ιατρική ποδιά, γάντια, μάσκα, αντισηπτικό διάλυμα). ● Φόρμες και έντυπα για την αξιολόγηση της λειτουργικότητας και των ελλειμμάτων του θεραπευόμενου. ● Θερμοπλαστικό υλικό για την κατασκευή ναρθήκων και προσαρμογών, Velcro (αρσενικό/θηλυκό), ειδικός βραστήρας

	<p>ειδικότητες.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μετακίνηση του θεραπευόμενου στην κατάλληλη θέση στον χώρο θεραπείας. • Συνεισφορά στην κατασκευή θεραπευτικών βοηθημάτων, ναρθήκων και προσαρμογών. • Συμμετοχή σε ατομικά και ομαδικά προγράμματα παρέμβασης σύμφωνα με το πρόγραμμα του θεραπευτικού πλαισίου 	<p>θερμοπλαστικού υλικού.</p>
<p>Γ. «Οργάνωση αρχείων Θεραπείας και καταγραφή αρχείων»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Τήρηση του φακέλου του θεραπευόμενου. • Καταγραφή του ιστορικού στην καρτέλα του ή ηλεκτρονικά. • Ενημέρωση του αρχείου της θεραπευτικής παρέμβασης για κάθε θεραπευόμενο. 	<ul style="list-style-type: none"> • Μέσα ατομικής προστασίας της υγείας (ιατρική ποδιά, γάντια, μάσκα, αντισηπτικό διάλυμα). • Εξοπλισμός γραφείου, γραφική ύλη, καρτέλες θεραπευόμενου, έντυπα αξιολογητικών αναφορών.
<p>Δ. «Εκτέλεση τεχνικών Εργοθεραπείας»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση του απαιτούμενου τεχνολογικού εξοπλισμού. • Εκπαίδευση του θεραπευόμενου σε τεχνικές αυτοφροντίδας και δραστηριοτήτων καθημερινής ζωής. • Εφαρμογή θεραπευτικών τεχνικών και μέσων για βελτίωση γνωστικών, κινητικών και αισθητηριακών δεξιοτήτων. • Τήρηση του προγράμματος των θεραπευτικών συνεδριών. • Χρήση των υποστηρικτικών τεχνολογιών κατά τη 	<ul style="list-style-type: none"> • Μέσα ατομικής προστασίας της υγείας (ιατρική ποδιά, γάντια, μάσκα, αντισηπτικό διάλυμα). <p><u>Σε νευρολογικό-κινητικό πλαίσιο:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Τραπέζια θεραπείας διαμορφωμένα και προσαρμοζόμενα για αναπηρικό αμαξίδιο. • Εργοθεραπευτικά υλικά (ενδεικτικά: θεραπευτική πλαστελίνη, εξοπλισμός για ενδυνάμωση κορμού

	<p>διάρκεια του θεραπευτικού προγράμματος.</p>	<p>και άκρας χείρας, δραστηριότητες για εξάσκηση ανώτερων γνωστικών λειτουργιών, εξοπλισμός για βελτίωση της ισορροπίας, κ.ά.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θεραπευτικά βοηθήματα και προσαρμογές για εκπαίδευση σε Δραστηριότητες Καθημερινής Ζωής (ενδεικτικά: σανίδες μεταφοράς, ανύψωση λεκάνης WC, επιτοίχιες λαβές ασφαλείας, ανυψούμενο κρεβάτι, κ.ά.). • Προσαρμοσμένα είδη καθημερινής χρήσης (ενδεικτικά: βοηθήματα για σίτιση, ένδυση, μεταφορές, επικοινωνία, κ.ά.). <p><u>Σε αναπτυξιακό πλαίσιο:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Παιδικά τραπέζια και καρεκλάκια • Εξοπλισμός για αισθητικοκινητική εκπαίδευση (ενδεικτικά: προγραφικές ασκήσεις, τουβλάκια, χαρτιά, είδη ζωγραφικής, πλαστελίνη, γραφοκινητικές ασκήσεις, τραμπολίνο, αιωρούμενος εξοπλισμός). • Εξοπλισμός για
--	--	--

		<p>ψυχοκοινωνική εκπαίδευση (ενδεικτικά: ομαδικά επιτραπέζια παιχνίδια, ομαδικά παιχνίδια κίνησης, μπάλες).</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Εξοπλισμός για εκπαίδευση γνωστικών δεξιοτήτων (ενδεικτικά: παζλ, παιχνίδια μνήμης, δραστηριότητες για εξάσκησης της συγκέντρωσης και της προσοχής). ● Εξοπλισμός για εκπαίδευση σε Δραστηριότητες Καθημερινής Ζωής (ενδεικτικά: βοηθήματα σίτισης, ένδυσης, υπόδησης, αυτοφροντίδας). ● Ολόσωμος καθρέφτης διαμορφωμένος για σωματογνωσία.
<p>Ε. «Οργάνωση του χώρου θεραπειών»</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Τακτοποίηση και συντήρηση των εργοθεραπευτικών μέσων που χρησιμοποιούνται στη συνεδρία. ● Διατήρηση ενός ασφαλούς και θεραπευτικού περιβάλλοντος. ● Λήψη μέτρων υγιεινής και προφύλαξης. ● Φροντίδα για την καθαριότητα του χώρου. ● Τροποποίηση του περιβάλλοντος ώστε να διευκολύνεται η ενεργητική συμμετοχή των 	<ul style="list-style-type: none"> ● Μέσα ατομικής προστασίας της υγείας (ιατρική ποδιά, γάντια, μάσκα, αντισηπτικό διάλυμα). ● Είδη καθαριότητας, αντισηψίας και υγιεινής. ● Φαρμακείο πρόληψης μικροατυχημάτων (αποστειρωμένες γάζες, βαμβάκι, λευκοπλάστ, επίδεσμος, φυσιολογικές ορός, οινόπνευμα καθαρό,

	<p>θεραπευόμενων.</p>	<p>οξυζενέ, γλωσσοπίεστρα, ποτηράκια μιας χρήσης).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χώροι αποθήκευσης των θεραπευτικών υλικών (π.χ. ντουλάπες).
<p>ΣΤ .</p> <p>Εφαρμογή των δεοντολογικών αρχών του επαγγέλματος»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή των δεοντολογικών αρχών που διέπουν την ειδικότητα της Εργοθεραπείας. • Τήρηση της εμπιστευτικότητας και του απορρήτου του κάθε περιστατικού. • Αναγνώριση των δικαιωμάτων των θεραπευόμενων. • Ανάπτυξη σχέσεων εμπιστοσύνης με τον θεραπευόμενο και την οικογένειά του. • Προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. • Αναγνώριση της έκτασης και των περιορισμών των ικανοτήτων και των γνώσεων του και ανάληψη μόνο των καθηκόντων για τα οποία έχει αξιολογηθεί να είναι αρμόδιος για την εκτέλεση. • Αναγνώριση της θέσης και της επαγγελματικής ευθύνης του επιβλέποντα Εργοθεραπευτή. • Σεβασμός στις αξίες και τη διαφορετικότητα ατόμων από άλλες εθνικές ομάδες, κουλτούρες και πολιτισμούς. • Ανάπτυξη εργασιακών 	<ul style="list-style-type: none"> • Μέσα ατομικής προστασίας της υγείας (ιατρική ποδιά, γάντια, μάσκα, αντισηπτικό διάλυμα. • Αναρτημένος Πίνακας με τον Χάρτη των Δικαιωμάτων των Ασθενών. •

	<p>δεξιοτήτων και επαγγελματικής κουλτούρας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τήρηση των κανόνων λειτουργίας του εκάστοτε θεραπευτικού πλαισίου.	
--	---	--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ΄: Προφίλ εκπαιδευτών/τριών

Μαθησιακή ενότητα	Ειδικότητα εκπαιδευτή/τριας
Α΄ Εξάμηνο	
ΑΝΑΤΟΜΙΑ-ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Ιατρικής ή Νοσηλευτικής ή Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας, ελλείψει αυτών, ειδικότητας Βιολογίας, ή Εργοθεραπείας ή Φυσικοθεραπείας ή Βιοϊατρικών Επιστημών-Τεχνολόγου Ιατρικών Εργαστηρίων.
ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Αγγλικής Φιλολογίας, ελλείψει αυτών, ειδικότητας Εργοθεραπείας, με αποδεδειγμένη άριστη γνώση αγγλικών.
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), Ιατρικής, κατά προτεραιότητα ειδικότητας Ορθοπεδικής ή ειδικότητας Φυσιατρικής, και ελλείψει αυτών, ειδικότητας Παθολογίας ή Γενικής Ιατρικής.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), κατά προτεραιότητα Ψυχολογίας, ελλείψει αυτών, ειδικότητας Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής Ψυχολογίας, με κατεύθυνση την Ψυχολογία.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Εργοθεραπείας.
ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), κατά προτεραιότητα ειδικότητας Ψυχολογίας, ή Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής Ψυχολογίας, με κατεύθυνση Ψυχολογία, και ελλείψει αυτών, ειδικότητας Εργοθεραπείας.
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Εργοθεραπείας.

Β' Εξάμηνο	
ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), κατά προτεραιότητα ειδικότητας Εργοθεραπείας, ελλείψει αυτών, ειδικότητας Φυσικοθεραπείας, και ελλείψει αυτών, Ιατρικής, ειδικότητας Ορθοπεδικής.
ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Εργοθεραπείας.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), Ιατρικής, ειδικότητας Ψυχιατρικής, ελλείψει αυτών, ειδικότητας Ψυχολογίας, ή Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής Ψυχολογίας, με κατεύθυνση την Ψυχολογία.
ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), Ιατρικής, κατά προτεραιότητα ειδικότητας Παθολογίας, ελλείψει αυτών, ειδικότητας Ιατρικής ή Νοσηλευτικής.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), Ιατρικής, κατά προτεραιότητα ειδικότητας Νευρολογίας ή ειδικότητας Φυσιολογίας, ελλείψει αυτών ειδικότητας Παθολογίας, και ελλείψει αυτών, Ιατρικής, ανεξαρτήτως ειδικότητας.
ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Εργοθεραπείας.
ΥΓΙΕΙΝΗ - ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Ιατρικής ή Νοσηλευτικής, ή Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας, ή Εργοθεραπείας, ελλείψει αυτών, ειδικότητας Φυσικοθεραπείας ή Βιοϊατρικών Επιστημών-Τεχνολόγου Ιατρικών Εργαστηρίων.
Γ' Εξάμηνο	
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Εργοθεραπείας.

ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Εργοθεραπείας.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), Ιατρικής, κατά προτεραιότητα ειδικότητας Παιδιατρικής, ελλείψει αυτών ειδικότητας Παθολογίας, και ελλείψει αυτών, πτυχίο Ιατρικής, ανεξαρτήτως ειδικότητας.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΗΡΙΑΤΡΙΚΗΣ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ Επίπεδο 6), Ιατρικής, κατά προτεραιότητα ειδικότητας Γηριατρικής ή ειδικότητας Παθολογίας, και ελλείψει αυτών πτυχίο Ιατρικής, ανεξαρτήτως ειδικότητας.
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΖΩΗΣ- ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Εργοθεραπείας.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Εργοθεραπείας.
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Εργοθεραπείας.
Δ' Εξάμηνο	
ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Εργοθεραπείας.
ΝΕΥΡΟΜΥΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Εργοθεραπείας.
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Εργοθεραπείας.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Εργοθεραπείας.
ΜΟΝΤΕΛΑ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), ειδικότητας Εργοθεραπείας.
ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ

(Επίπεδο 6), ειδικότητας Εργοθεραπείας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα

Αλεξιάδης, Α. (2017). *Εισαγωγή στην Εργοθεραπεία*. Θεσσαλονίκη: Ροτόντα

Βοσνιάδου, Σ., Νασιάκου, Μ., Χαντζή, Α., Φατούρου-Χαρίτου, Μ. (2011). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία*. Αθήνα: Γ. Δαρδάνος - Κ. Δαρδάνος Ο.Ε.

Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς (2017). *Οδηγός Σπουδών Ειδικότητα Βοηθός Εργοθεραπείας*, Κωδικός: 27-00-04-1. Ανακτήθηκε 20 Απριλίου 2022 από <http://www.gsae.edu.gr/attachments/article/1427/%CE%92%CE%9F%CE%97%CE%98%CE%9F%CE%A3%20%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%9F%CE%98%CE%95%CE%A1%CE%91%CE%A0%CE%95%CE%99%CE%91%CE%A3.pdf>

Επαγγελματικό περίγραμμα Βοηθού Εργοθεραπείας. Ανακτήθηκε 25 Απριλίου 2022 από <https://www.shrm.org/resourcesandtools/tools-and-samples/job-descriptions/pages/occupational-therapist-assistant.aspx>

Ευρωπαϊκή Ταξινόμηση Ικανοτήτων, Δεξιοτήτων και Επαγγελματών Βοηθού Εργοθεραπείας. Ανακτήθηκε 28 Απριλίου 2022 από <https://esco.ec.europa.eu/en/classification/occupation?uri=http%3A%2F%2Fdata.europa.eu%2Fesco%2Foccupation%2F82cbe20d-967c-4161-9ecd-eafc724d171c>

Θεοδώρου, Μ., Σαρρής, Μ. και Σούλης, Σ. (2001). *Εθνικά συστήματα υγείας και ελληνική πραγματικότητα*. Αθήνα: Παπαζήση

Ιατράκης, Γ., Αντωνίου, Ε., Περηφάνου, Δ., Νοταρά, Β., (2020). *Πρώτες Βοήθειες*. Αθήνα: Δεσμός

Καμμάς, Α. (1999). *Εισαγωγή στην Ορθοπαιδική*. Αθήνα: Εκδ. ιδίου.

Κουλουμπή, Μ. (2017). *Έργο και Δραστηριότητα: η προσέγγιση της Εργοθεραπείας*. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Κωνσταντάρας

- Λογοθέτης, Ι. και Μυλωνάς, Ι. (2016). *Νευρολογία Λογοθέτη*. Αθήνα: University Studio Press
- Μοροζίνη, Μ. (2012). *Η Κλινική συλλογιστική και η ανάπτυξή της στην εργοθεραπεία*. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Κωνσταντάρας
- Πετρίδης, Α. και Ευτυχίδου, Ε. (2011). *Πρώτες Βοήθειες*. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδης
- Πολύζος, Ν. (2014). *Διοίκηση και οργάνωση υπηρεσιών υγείας*. Αθήνα: Κριτική Α.Ε.
- Σκαλτσή, Π., Τσίπρα, Ι., Χαριτάκη, Α., Τσινιά, Ν. (2016). *Η συμβολή της Εργοθεραπείας στην Ψυχιατρική Θεραπευτική. Α΄ Ψυχιατρική κλινική πανεπιστημίου Αθηνών*. Αθήνα: Παρισιάνος
- Τζονιχάκη, Ι. (2010). *Η Εργοθεραπεία στους ηλικιωμένους*. Αθήνα: Mendor
- Φ.Ε.Κ. 193/Α/17-9-2013 Ίδρυση ειδικότητας Βοηθού Εργοθεραπείας. Ανακτήθηκε 25 Απριλίου 2022 από https://www.minedu.gov.gr/publications/docs2018/N_4186_2013_fek193.pdf
- American Occupational Therapy Association (2008). *Occupational Therapy Practice Framework: Domain and Process* (2nd ed.).N.Y: A.O.T.A.
- Asher, I. E. (2007). *Occupational Therapy Assessment Tools: An Annotated Index*. N.Y: AOTA
- Atkinson, R. L., Atkinson, R. C., Smith, E., Bem, D. J., Nolen – Hoeksema, S. (2003). *Εισαγωγή στην ψυχολογία του Hilgard* (Τόμος Β΄). Αθήνα: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ ΑΕΒΕ
- Bernadette, H. (2019). *Fundamentals of Occupational Therapy, An Introduction to the Profession*. USA: Slack Incorporated
- Boyt-Schell, B.A., Gilley, G., Scaffa, M.E., Cohn, E.S. (2014). *Willard and Spackman’s Occupational Therapy* (12th ed.). Baltimore Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins a Wolters Kluwer Business.
- Bundy, A., Lane, S.J., & Murray, E.A. (2002). *Sensory Integration: Theory and Practice* (2nd ed.). Philadelphia: FA Davis Company

- Case-Smith, J., & O' Brien, J.C. (2010). *Occupational therapy for Children* (6th ed.). Missouri: Mosby Elsevier
- Cole, M.B. (2012). *Group dynamics in Occupational Therapy: The Theoretical Basis and Practice Application of Group Intervention* (4th ed.). Thorofare, N.J.: Slack Inc
- Creek, J., Loughe, L., (2014). *Εργοθεραπεία και Ψυχική Υγεία* (4η εκδ., Επιμ. Π. Σκαλτσή). Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα
- Duncan, E.A.S. (2012). *Foundations for Practice in Occupational Therapy*. London: ChurchillLivingstone, Elsevier
- Fausek-Steinbach, D. (2002). *Art activities for groups: Providing Therapy, Fun and Function*. Ravensdale, WA: Idyll
- FitzGerald, T.M., Gruener, J., & Mtui, E. (2009). *Κλινική Νευροανατομία και Νευροεπιστήμες* (Επιμ. Κ.Ι. Νάτσης, Π.Ν. Σκανδαλάκης, Ε.Ν. Μανώλης, Ε. Ο'Johnson) Αθήνα: Πασχαλίδης
- Gilroy, A. (2019). *Ανατομία του Ανθρώπου*. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Κωνσταντάρας
- Hodapp, R.M. (2005). *Αναπτυξιακές Θεωρίες και Αναπηρία*. (Επιμ, Α. Ζώνιου-Σιδέρη & Η. Σπανδάγου). Αθήνα: Μεταίχμιο
- Kielhofner, G. (2008). *The Model of Human Occupation* (4th ed.). Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins a Wolters Kluwer Business
- Kushner, T., & Thomasma, D. (2007). *Δεοντολογία και ηθική στην κλινική πράξη*. Αθήνα: Παρισιάνος Α.Ε.
- Neumann, D. (2018). *Κινησιολογία του μυοσκελετικού συστήματος* (επιμ. Η. Τσέπης). Αθήνα: Αθανασόπουλος & Σια Ι.Κ.Ε
- O' Brien, C.J., & Hussey, S.M. (2012). *Introduction to Occupational Therapy* (4th ed.). Missouri: Elsevier Mosby
- Trombly, C. A., & Ramdomski, M.V. (2007). *Occupational therapy for physical dysfunction*. Baltimore: Williams & Wilkins

Turley, S. (2020). *Medical language -Αγγλική ορολογία για τις επιστήμες της υγείας*. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Κωνσταντάρας

B. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη Μεθοδολογία Ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. (2013).

Γλωσσάρι. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου, 2020, από

<http://www.gsae.edu.gr/el/glossari>

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης. (2020).

Οδηγοί Σπουδών ειδικοτήτων ΙΕΚ του Ν.4186/2013. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου, 2020, από <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoi-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>

Γούλας, Χ. & Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση, Απασχόληση και Οικονομία: Νέα Δεδομένα, Προτεραιότητες και Προκλήσεις*. Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Γούλας, Χ., Μαρκίδης, Κ., & Μπαμπανέλου, Δ. (2021). *Πρότυπο ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ*. Ανάκτηση από <https://protypoekpedeftikonilyikon.gr>

Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ. & Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός Ανάπτυξης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων*. Αθήνα: ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.

Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π. & Παπαευσταθίου, Κ. (2021). *Μεθοδολογικές προσεγγίσεις ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων και πλαισίων εκπαιδευτικών προδιαγραφών προγραμμάτων*. Αθήνα: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2021/07/Me8odologia_EP_Ebook.pdf

Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η Εκπαιδευτική Διεργασία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου, 2020, Από

<http://www.nath.gr/Photos/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%94%CE%95%CE%A5%CE%A3%CE%97%CE%95%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%A9%CE%9D.pdf>

Cedefop. (2014). *Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στη Ελλάδα: Συνοπτική Περιγραφή*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Cedefop. (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms*, 2nd edition. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Korpon, V. A., Shmurygina, O. V., Shchipanova, D. E., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y. & Morevs, P. (2018). Functional Analysis and Functional Maps of Qualifications in ECVET Context. *The Education and Science Journal*, 20(6), 90-117. doi: 10.17853/1994-5639-2018-6-90-117.

Mansfield, B. & Schmidt, H. (2001). *Linking Vocational Education and Training Standards and Employment Requirements: An International Manual*. European Training Foundation. Retrieved June 9, 2020, from https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf
https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf

Psifidou, I. (2009). What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers, *7th International Conference on Comparative Education and Teacher Training*, June 29- July 3 2009, 183-188. Sofia, Bulgaria: Bureau for Educational Services.

Γ. Σχετική Εθνική Νομοθεσία

ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3. *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας*.

ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. *Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων*.

ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020. Νόμος υπ' αριθμ. 4763/2020. *Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του*

Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.

ΦΕΚ 3520/Β/19-9-2019. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 40331/Δ1.13521/2019. *Επανακαθορισμός Όρων Ηλεκτρονικής Υποβολής Εντύπων Αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.).*

ΦΕΚ 2440/Β/18-7-2017. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ1/118932/2017. *Ρύθμιση Θεμάτων Επιδότησης και Ασφάλισης της Μαθητείας των Σπουδαστών των Δημόσιων και Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).*

ΦΕΚ 1245/Β/11-04-2017. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ1/54877/2017. *Τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.).*

ΦΕΚ 1807/Β/2-7-2014. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 5954/2014. *Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που Υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.).*

ΦΕΚ 566/Β/8-5-2006. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 110998/8-5-2006. *Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων.*

Μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

Συντακτική ομάδα

Γούλας Χρήστος

Βαρβιτσιώτη Ρένα

Θεοδωρή Ελένη

Καρατράσογλου Μάκης

Μαρκίδης Κωνσταντίνος

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Νάτσης Παναγιώτης

Επιμέλεια σύνταξης:

Μπαμπανέλου Δέσποινα